

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2023. gada 1. martā
(OR. en)

Starpiestāžu lieta:
2023/0053(COD)

6795/23
ADD 1

TRANS 74
IA 29
CODEC 253

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2023. gada 1. marts
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre <i>Thérèse BLANCHET</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2023) 127 final
Temats:	PIELIKUMI dokumentam Priekšlikums - EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA par vadītāju apliecībām, kā arī ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2022/2561 un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1724 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/126/EK un Komisijas Regulu (ES) Nr. 383/2012

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2023) 127 *final*.

Pielikumā: COM(2023) 127 *final*

Briselē, 1.3.2023.
COM(2023) 127 final

ANNEXES 1 to 7

PIELIKUMI

dokumentam

Priekšlikums EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA

par vadītāju apliecībām, kā arī ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2022/2561 un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1724 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/126/EK un Komisijas Regulu (ES) Nr. 383/2012

{SEC(2023) 350 final} - {SWD(2023) 128 final} - {SWD(2023) 129 final}

I PIELIKUMS

NOTEIKUMI PAR DALĪBVALSTU IZDOTAJĀM VADĪTĀJU APLIECĪBĀM

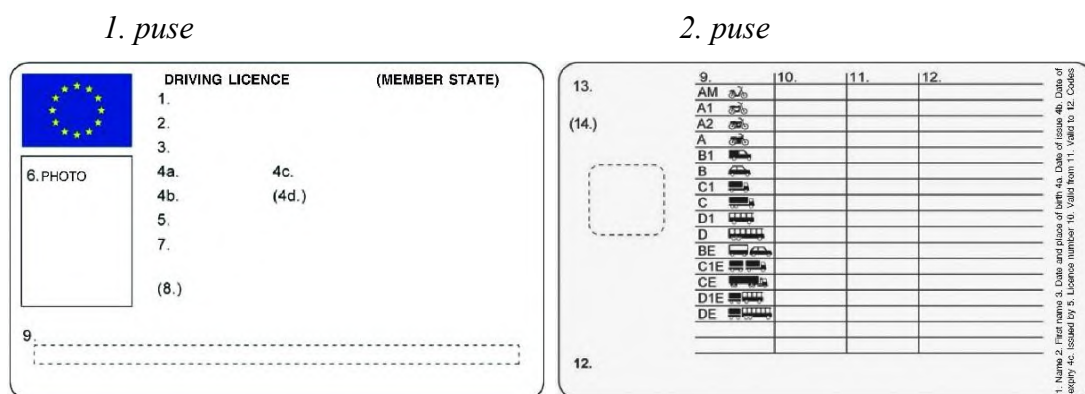
A.1. DAĻA. FIZISKĀS VADĪTĀJU APLIECĪBAS VISPĀRĪGAS SPECIFIKĀCIJAS

- (1) Savienības parauga vadītāja apliecības kartes fiziskās īpašības atbilst ISO 7810 un ISO 7816-1.

Karti izgatavo no polikarbonāta.

Metodes, lai pārbaudītu vadītāju apliecību parametru atbilstību starptautiskiem standartiem, ir saskaņā ar ISO 10373.

- (2) Apliecībai ir divas puses. Tā atbilst paraugam 1. attēlā.

1. attēls. ES vadītāja apliecības paraugs

- (3) Apliecība satur D daļā norādīto informāciju.

1. pusē norāda:

- (a) tekstu “Vadītāja apliecība”, kas drukāti lieliem burtiem tās dalībvalsts valodā vai valodās, kura izsniedz apliecību;
- (b) tās dalībvalsts nosaukumu, kura izsniegusi apliecību (nav obligāti);
- (c) tās dalībvalsts, kas izdod apliecību, atšķirības zīmi, kura iespiesta negatīvā uz zila taisnstūra un kurai apkārt izvietotas 12 dzeltenas zvaigznes, kā noteikts D daļas 1. punktā;
- (d) informāciju, kas attiecas uz izdoto apliecību (1.–9. lauks), kā noteikts D daļas 3. punktā;
- (e) vārdus “Eiropas Savienības modelis” tās dalībvalsts valodā(-ās), kura izsniedz apliecību, un vārdus “Vadītāja apliecība” Eiropas Savienības pārējās valodās, iespiesti rozā krāsā, veidojot apliecības fonu, kā noteikts D daļas 2. punktā.

2. pusē norāda:

- (f) informāciju, kas attiecas uz izdotās apliecības kategorijām (9.–12. lauks), kā noteikts D daļa 4. punktā;
- (g) informāciju, kas attiecas uz apliecības pārvaldību (13. un 14. lauks), kā noteikts D daļa 5. punktā;
- (h) skaidrojumu par apliecības 1. un 2. pusē iespējamiem numurētajiem laukiem: 1, 2, 3, 4a, 4b, 4c, 5, 10, 11 un 12.

Ja dalībvalsts šos ierakstus vēlas veikt citā valsts valodā, kas nav: angļu, bulgāru, čehu, dāņu, franču, grieķu, holandiešu, igauņu, itāļu, latviešu, lietuviešu, maltiešu, poļu, portugāļu, rumāņu, slovāku, slovēņu, somu, spāņu, ungāru, vācu vai zviedru valoda, tā, neskarot citus šā pielikuma noteikumus, izstrādā minēto apliecību divās valodās, izmantojot vienu no iepriekš minētajām valodām.

Savienības parauga vadītāja apliecībā atstāj vietu, dodot iespēju vēlāk integrēt mikroshēmu vai līdzīgu datošanas ierīci vai potenciāli uzdrukāt *QR* kodu.

Krāsu norādes:

- zilā: *Pantone Reflex Blue*,
- dzeltenā: *Pantone Yellow*.

(4) Īpašie noteikumi

- (a) Ja saskaņā ar šo pielikumu izdotās vadītāja apliecības turētāja pastāvīgā dzīvesvieta parasti ir citā dalībvalstī, šī dalībvalsts var ierakstīt apliecībā tās pārvaldīšanai svarīgu informāciju ar noteikumu, ka šāda veida informāciju ieraksta arī šajā dalībvalstī izdotajās apliecībās un tam ir pietiekami daudz vietas.
- (b) Dalībvalstis drīkst pievienot krāsas vai marķējumu, piemēram, svītrkodus un valstu simbolus, neskarot citus šā pielikuma noteikumus. Dalībvalsti par to informē Komisiju.

Sakarā ar vadītāju apliecību savstarpēju atzīšanu svītrkodā nedrīkst ietvert informāciju, kas nav ierakstīta vadītāja apliecībā vai nav būtiska apliecības izdošanas procesā.
- (c) Informācija apliecības pirmajā un otrajā pusē ir acīm salasāma, no 9. līdz 12. laukā 2. pusē burtu lielums ir vismaz 5 punkti.

A.2. DAĻA. FIZISKĀS VADĪTĀJU APLIECĪBAS PRETVILTOJUMU SPECIFIKĀCIJAS

- (1) Vadītāju apliecību fizisko drošību apdraud:
 - (a) viltotu karšu izgatavošana: tādu jaunu priekšmetu izgatavošana, kuri ļoti atgādina īstus dokumentus, izgatavojot tos pilnīgi no jauna vai kopējot kādu oriģināldokumentu;
 - (b) būtiski pārveidojumi: oriģināldokumenta īpašības mainīšana, piemēram, pārveidojot dažus dokumentā drukātos datus.
- (2) Kopējā drošība ir atkarīga no sistēmas kopumā, un to veido pieteikumu iesniegšanas process, datu pārsūtīšana, kartes pamatnes materiāls, iespiedpaņēmiņi, dažādu drošības elementu kopuma minimums un personalizācijas process.
- (3) Materiālu, ko lieto vadītāju apliecībām, nodrošina pret viltojumiem, izmantojot šādus paņēmiņus (obligāti drošības elementi):
 - (a) kartes pamatnes neatstaro ultravioletos starus;
 - (b) fona drošības raksts izstrādāts tā, lai to nevarētu viltot skenējot, drukājot vai kopējot, izmantojot varavīksnes iespiedumu ar daudzkrāsainām drošības krāsām un vijumdruku pozitīvā un negatīvā. Rakstu neveido pamatkrāsas

- (*CMYK*), tajā ir sarežģīti raksti vismaz divās īpašās krāsās, un raksts satur mikrotekstu;
- (c) optiski maināmi elementi nodrošina pietiekamu aizsardzību pret fotoattēla kopēšanu un pārveidošanu;
 - (d) lāzergravējums;
 - (e) fotoattēla laukumā aizsargfons un fotoattēls pārklājas vismaz malās (rakstam jābūt blāvākam).
- (4) Turklāt materiālu, ko lieto vadītāju apliecībām, nodrošina pret viltojumiem, izmantojot vismaz trīs šādus paņēmienus (papildu drošības elementi):
- (a) iespiedkrāsas, kas maina krāsu*;
 - (b) iespiedkrāsas, kas maina krāsu siltuma iespaidā*;
 - (c) pielāgotas hologrammas*;
 - (d) mainīgi lāzerattēli*;
 - (e) ultravioleta fluorescējoša iespiedkrāsa, gan redzama, gan caurspīdīga;
 - (f) īrispiedums;
 - (g) digitāla ūdenszīme fonā;
 - (h) infrasarkanā starojuma atstarojoši pigmenti vai fosforescējoši pigmenti;
 - (i) reljefi burti, simboli vai raksti*.
- (5) Dalībvalstis var ieviest papildu drošības elementus. Pamatā dod priekšroku ar zvaigznīti apzīmētiem paņēmieniem, jo tie ļauj tiesībsargājošiem darbiniekiem pārbaudīt kartes derīgumu bez īpašiem palīgīdzekļiem.

B DAĻA. SPECIFIKĀCIJAS MIKROSHĒMAI, KAS INTEGRĒTA FIZISKAJĀ VADĪTĀJĀ APLIECĪBĀ

- (1) Mikroshēma un tajā saglabātie dati, tostarp papildu informācija, kas noteikta dalībvalsts tiesību aktos attiecībā uz vadītāju apliecībām, atbilst B.1. daļas noteikumiem.
- (2) Vadītāju apliecībām, kurās ir integrētas mikroshēmas, piemērojamo standartu saraksts ir dots B.2. daļā.
- (3) Vadītāju apliecības, kurās ir integrētas mikroshēmas, ir pakļautas ES tipa apstiprināšanas procedūrai saskaņā ar B.3. daļā izklāstītajiem noteikumiem.
- (4) Ja attiecībā uz vadītāja apliecību, kurā ir integrēta mikroshēma, ir izpildīti visi attiecīgie ES tipa apstiprināšanas noteikumi saskaņā ar 1.–3. punktu, dalībvalstis izgatavotājam vai tā pārstāvim izdod ES tipa apstiprinājuma sertifikātu.
- (5) Ja vajadzīgs, it sevišķi lai nodrošinātu šīs daļas noteikumu ievērošanu, dalībvalsts var anulēt tās izdoto ES tipa apstiprinājuma sertifikātu.
- (6) ES tipa apstiprinājuma sertifikāti un paziņojumi par to anulēšanu atbilst B.4. daļā dotajam paraugam.
- (7) Komisiju informē par visiem izdotajiem vai anulētajiem ES tipa apstiprinājuma sertifikātiem. Anulēšanas gadījumā tiek sniegts detalizēts pamatojums.

Komisija informē dalībvalstis par visiem gadījumiem, kad tiek anulēts ES tipa apstiprinājuma sertifikāts.

- (8) Dalībvalstis savstarpēji atzīst to izdotos ES tipa apstiprinājuma sertifikātus.
- (9) Ja dalībvalsts konstatē, ka ievērojams skaits vadītāju apliecību, kurās ir integrētas mikroshēmas, atkārtoti neatbilst šai I pielikuma daļai, tā informē par to Komisiju. Dalībvalsts norāda attiecīgā ES tipa apstiprinājuma sertifikāta numuru, kas saistīts ar šīm vadītāju apliecībām, un sniedz neatbilstības aprakstu. Komisija bez liekas kavēšanās informē visas pārējās dalībvalstis par faktiem, kas tai paziņoti saskaņā ar šo punktu.
- (10) Dalībvalsts, kas izdevusi šīs vadītāju apliecības, nekavējoties izmeklē problemātisko gadījumu un veic pienācīgus korektīvos pasākumus, tostarp vajadzības gadījumā anulē ES tipa apstiprinājuma sertifikātu.

B.1. DAĻA. Vispārīgas prasības attiecībā uz vadītāju apliecībām, kurās ir integrētas mikroshēmas

Šajā pielikumā aprakstītās vispārīgās prasības attiecībā uz vadītāju apliecībām, kurās integrētas mikroshēmas, ir noteiktas atbilstīgi starptautiskajiem standartiem, it īpaši ISO/IEC 18013 sērijas standartiem. Tās aptver:

- (a) mikroshēmas un tās loģiskās datu struktūras specifikācijas;
- (b) saskaņoto un papildus uzglabājamo datu specifikācijas;
- (c) mikroshēmā digitāli uzglabātu datu aizsardzības mehānismu specifikācijas.

1. SAĪSINĀJUMI

Saīsinājums	Nozīme
<i>AID</i>	Lietotnes identifikators
<i>BAP</i>	Pamatpiekļuves aizsardzība
<i>DG</i>	Datu grupa
<i>EAL 4+</i>	Drošības līmeņa novērtējums – 4. līmenis, paaugstināts
<i>EF</i>	Elementārdatne
<i>EFID</i>	Elementārdatnes identifikators
<i>eMRTD</i>	Mašīnlasāmi ceļošanas dokumenti
<i>ICC</i>	Karte ar integrālshēmu
ISO	Starptautiskā Standartizācijas organizācija
<i>LDS</i>	Loģiskā datu struktūra
<i>PICC</i>	Tuvnolases karte ar integrālshēmu
<i>PIX</i>	Īpašnieklietotnes identifikatora paplašinājums
<i>RID</i>	Reģistrēts lietotnes identifikators
<i>SOD</i>	Dokumenta drošības objekts

2. MIKROSHĒMĀ GLABĀTIE DATI

(1) Saskaņotie vadītāja apliecības obligātie un neobligātie dati

Mikroshēmā uzglabā saskaņotus vadītāja apliecības datus, kas minēti D daļā. Ja dalībvalsts nolemj vadītāju apliecībās iekļaut datus, kuri D daļā atzīmēti kā neobligāti, šos datus uzglabā mikroshēmā.

(2) Papildu dati

Dalībvalstis var mikroshēmā glabāt papildu datus, kas paredzēti to valsts tiesību aktos attiecībā uz vadītāju apliecībām. Dalībvalstis par to informē Komisiju.

3. MIKROSHĒMA

(1) Datu glabāšanas līdzekļa veids

Vadītāja apliecībā iekļaujamo datu glabāšanas līdzeklis ir mikroshēma, kurai ir kontakta, bezkontakta vai kombinētā – kontakta un bezkontakta (dubultā) – saskarne, kā norādīts šīs B.2. daļas 1. pozīcijā.

(2) Lietotnes

Visus datus mikroshēmā uzglabā elektroniskās lietotnēs. Visas mikroshēmas lietotnes identificē ar unikālu kodu, tā saukto “lietotnes identifikatoru” (*AID*), kā norādīts B.2. daļas 2. pozīcijā.

(a) ES Vadītāja apliecības lietotne

Obligātos un neobligātos vadītāja apliecības datus, kā minēts I pielikuma D daļā, uzglabā īpaši izveidotā ES Vadītāja apliecības lietotnē. ES Vadītāja apliecības lietotnes *AID* ir šāds:

“A0 00 00 04 56 45 44 4C 2D 30 31”,

kas sastāv no abiem turpmāk minētajiem:

- Eiropas Komisijas reģistrēta lietotnes identifikatora (*RID*): “A0 00 00 04 56”;
- attiecībā uz ES Vadītāja apliecības lietotni ieviesta Īpašnieklitotnes identifikatora paplašinājuma (*PIX*): “45 44 4C 2D 30 31” (*EDL-01*).

Datus sakārto datu grupās (*DG*), kas veido loģisko datu struktūru (*LDS*).

DG uzglabā kā elementārdatnes (*EF*) ES Vadītāja apliecības lietotnē, un tās aizsargā saskaņā ar B.2. daļas 3. pozīciju.

(b) Citas lietotnes

Citus papildu datus uzglabā vienā vai vairākās īpaši izveidotās lietotnēs, kas ieviestas papildus ES Vadītāja apliecības lietotnei. Identificējot jebkuru šādu lietotni, izmanto unikālu *AID*.

4. ES VADĪTĀJA APLIECĪBAS LIETOTNES LOĢISKĀ DATU STRUKTŪRA

(1) Loģiskā datu struktūra

Vadītāja apliecības datus uzglabā mikroshēmā loģiskā datu struktūrā (*LDS*), kā norādīts B.2. daļas 4. pozīcijā. Šajā punktā ir izklāstītas papildu prasības obligātajām un papildu *DG*.

Visas *DG* glabā vienā *EF*. *EF*, ko izmanto saistībā ar ES Vadītāja apliecības lietotni, identificē ar elementārdatnes identifikatoriem (*EFID*) un īsajiem *EF* identifikatoriem, kā norādīts B.2. daļas 5. pozīcijā.

(2) Obligāto datu grupas

Obligāto un neobligāto datu elementus uzglabā šādās DG:

- (a) DG 1: visi obligāto un neobligāto datu elementi, kuri nodrukāti dokumentā, izņemot sejas attēlu un paraksta attēlu;
- (b) DG 5: apliecības turētāja paraksta attēls;
- (c) DG 6: apliecības turētāja sejas attēls.

DG 1 datus strukturē, kā norādīts 6. punktā un kā noteikts B.2. daļas 6. pozīcijā. DG 5 un DG 6 iekļauto informāciju uzglabā saskaņā ar B.2. daļas 7. pozīcijā dotajām specifikācijām.

(3) Papildu datu grupas

Papildu datu elementus, ja tie ir paredzēti dalībvalstu tiesību aktos attiecībā uz vadītāju apliecībām, uzglabā šādās DG:

- (a) DG 2: informācija par apliecības turētāju, izņemot biometrijas datus;
- (b) DG 3: informācija par izdevējiestādi;
- (c) DG 4: portreta fotoattēls;
- (d) DG 7: biometrijas dati, kas saistīti ar apliecības turētāja pirkstu nospiedumiem;
- (e) DG 8: biometrijas dati, kas saistīti ar apliecības turētāja acs varavīksneni;
- (f) DG 11: cita informācija, piemēram, apliecības turētāja pilns vārds un uzvārds ar valsts valodas alfabēta burtiem.

Šajās DG iekļauto informāciju uzglabā saskaņā ar B.2. daļas 8. pozīcijā izklāstītajām specifikācijām.

5. DATU DROŠĪBAS MEHĀNISMI

Lai validētu mikroshēmas un tajā iekļauto datu autentiskumu un integritāti un ierobežotu piekļuvi vadītāja apliecības datiem, izmanto pienācīgus mehānismus.

Mikroshēmas datus aizsargā saskaņā ar B.2. daļas 3. pozīcijā dotajām specifikācijām. Šajā iedaļā ir norādītas papildu prasības, kas jāievēro.

(1) Autentiskuma verifikācija

(a) Obligātā pasīvā autentifikācija

Visas DG, kas uzglabātas ES Vadītāja apliecības lietotnē, aizsargā, izmantojot pasīvo autentifikāciju.

Ar pasīvo autentifikāciju saistītie dati atbilst B.2. daļas 9. pozīcijā noteiktajām prasībām.

(b) Neobligāta aktīvā autentifikācija

Neobligātās aktīvās autentifikācijas mehānismus izmanto, lai nodrošinātu, ka oriģinālā mikroshēma nav nomainīta.

(2) Piekļuves ierobežojums

(a) Obligātā pamatpiekļuves aizsardzība

Pamatpiekļuves aizsardzības (*BAP*) mehānismu izmanto attiecībā uz visiem ES Vadītāja apliecības lietotnē iekļautajiem datiem. Lai nodrošinātu savietojamību ar esošajām sistēmām, piemēram, tādām, kurās izmanto mašīnlasāmus ceļošanas dokumentus (*eMRTD*), ir obligāti jāiestrādā vienlīnijas mašīnlasāmā zona (*MRZ*), kā norādīts B.2. daļas 10. pozīcijā.

Kdoc dokumenta atslēgu, ko izmanto, lai piekļūtu mikroshēmai, ģenerē no vienlīnijas mašīnlasāmās zonas, ko var ievadīt manuāli vai ar rakstzīmju optiskās atpazīšanas (*OCR*) lasītāju. Izmanto *BAP* 1. konfigurāciju, kas noteikta vienlīnijas mašīnlasāmajai zonai, kā norādīts B.2. daļas 10. pozīcijā.

(b) Nosacītās paplašinātās piekļuves kontrole

Ja mikroshēmā glabājas personas dati, kā minēts Regulas (ES) 2016/679 9. panta 1. punktā, piekļuvi šādiem datiem aizsargā, veicot papildu pasākumus.

Paplašinātās piekļuves kontroles mehānismi atbilst B.2. daļas 11. pozīcijā dotajām specifikācijām.

(3) Publiskās atslēgas infrastruktūra (*PKI*) vadītāju apliecībām, kurās ir integrētas mikroshēmas

Dalībvalstis atbilstīgi ISO standarta 18013_3 A pielikumam veic vajadzīgos valsts pasākumus saistībā ar publiskās atslēgas pārvaldību.

6. DATU SNIEGŠANA

(1) DG 1 datu formatēšana

Tag s	L	Vērtība			Kodēšana	O/N		
61	V	DG 1 datu elementi (ligzdoti)						
		Tags	L	Vērtība				
		5F 01	V	Tipa apstiprinājuma numurs	ans	O		
		5F 02	V	No demogrāfisku datu elementiem veidots datu objekts		O		
				Tags	L	Vērtība		
				5F 03	3	Izdevēja dalībvalsts	a3	O
				5F 04	V	Turētāja uzvārds(-i)	as	O
				5F 05	V	Citi turētāja vārdi	as	O
				5F 06	4	Dzimšanas datums (ddmmgggg)	n8	O
				5F 07	V	Dzimšanas vieta	ans	O
				5F 08	3	Valstspiederība	a3	N
				5F 09	1	Dzimums	V/S/U	N
				5F 0A	4	Apliecības izdošanas datums (ddmmgggg)	n8	O
				5F 0B	4	Apliecības derīguma termiņš (ddmmgggg)	n8	O
				5F 0C	V	Izdevējietāde	ans	O
				5F 0D	V	Administratīvais numurs (atšķirīgs no dokumenta numura)	ans	N
				5F 0E	V	Dokumenta numurs	an	O
				5F 0F	V	Pastāvīgā dzīvesvieta vai pasta adrese	ans	N
		7F 63	V	No transportlīdzekļu/ierobežojumu/nosacījumu kategorijām veidots datu objekts				O
				Tags	L	Vērtība (kodēta, kā noteikts turpmāk)		
				02	1	Kategoriju/ierobežojumu/nosacījumu skaits	N	O
				87	V	Kategorija/ierobežojums/nosacījums	ans	O
				87	V	Kategorija/ierobežojums/nosacījums	ans	N
			
				87	V	Kategorija/ierobežojums/nosacījums	ans	N

(2) Loģiskais ieraksta formāts

Transportlīdzekļu, ierobežojumu vai nosacījumu kategorijas apvieno datu objektā atbilstīgi struktūrai, kas norādīta šajā tabulā:

Transportlīdzekļa kategorijas kods	Izdošanas datums	Derīguma termiņš	Kods	Zīme	Vērtība
------------------------------------	------------------	------------------	------	------	---------

tajā:

- (a) transportlīdzekli atbilstošo kategoriju kodus norāda atbilstīgi 6. pantam (piemēram, AM, A1, A2, A, B1, B utt.);
- (b) transportlīdzeklim atbilstošās kategorijas izdošanas datumu norāda DDMMGGGG formātā (divciparu datums, kam seko divciparu mēnesis, kuram seko četrpārņu gads);
- (c) transportlīdzeklim atbilstošās kategorijas derīguma termiņu norāda DDMMGGGG formātā (divciparu datums, kam seko divciparu mēnesis, kuram seko četrpārņu gads);
- (d) kods, zīme un vērtība ir papildu informācija vai ierobežojumi, kas attiecas uz transportlīdzeklim atbilstošo kategoriju vai vadītāju.

B.2. DAĻA. Vadītāju apliecībām, kurās ir integrēts datu glabāšanas līdzeklis, piemērojamo standartu saraksts

Pozīcija	Priekšmets	Prasība	Attiecas uz
1.	Datu glabāšanas līdzekļa saskarne	ISO/IEC 7816 sērijas (kontakta), ISO/IEC 14443 sērijas (bezkontakta), kā minēts ISO/IEC 18013-2:2008, C pielikums	B.1. daļas 3. punkta 1. apakšpunkts
2.	Lietotnes identifikators	ISO/IEC 7816-5:2004	B.1. daļas 3. punkta 2. apakšpunkts
3.	Datu drošības mehānismi	ISO/IEC 18013-3:2009	B.1. daļas 3. punkta 2. apakšpunkta a) punkts B.1. daļas 5. punkts
4.	Loģiskā datu struktūra	ISO/IEC 18013-2:2008	B.1. daļas 4. punkta 1. apakšpunkts
5.	Elementārdatnes identifikatori	ISO/IEC 18013-2:2008, C.2. tabula	B.1. daļas 4. punkta 1. apakšpunkts
6.	DG 1 datu norādīšana	ISO 18013-2:2008, C.3.8. pielikums	B.1. daļas 4. punkta 2. apakšpunkts B.1. daļas 6. punkta 1. apakšpunkts

7.	DG 5 un DG 6 obligāto datu norādīšana	ISO/IEC 18013-2:2008, C.6.6. pielikums un C.6.7. pielikums; sejas attēls un paraksta attēls jāuzglabā <i>JPEG</i> vai <i>JPEG2000</i> formātā	B.1. daļas 4. punkta 2. apakšpunkts
8.	Neobligāto un papildu datu norādīšana	ISO/IEC 18013-2:2008, C pielikums	B.1. daļas 4. punkta 3. apakšpunkts
9.	Pasīvā autentifikācija	ISO/IEC 18013-3:2009, 8.1. punkts, datus uzglabā <i>EF.SOD</i> (Dokumenta drošības objekts), loģiskā datu struktūrā	B.1. daļas 5. punkta 1. apakšpunkta a) punkts
10.	Pamatpiekļuves ierobežošana	ISO/IEC 18013-3:2009 un tā grozījums Nr. 1	B.1. daļas 5. punkta 2. apakšpunkta a) punkts
	Pamatpiekļuves ierobežošanas konfigurācija	ISO/IEC 18013-3:2009, B.8. pielikums	
11.	Paplašinātās piekļuves ierobežošana	Tehniskās pamatnostādnes <i>TR-03110</i> , Progresīvi drošības mehānismi mašīnlasāmiem ceļošanas dokumentiem – paplašinātās piekļuves kontrole (<i>EAC</i>), 1.11. versija	B.1. daļas 5. punkta 2. apakšpunkta b) punkts
12.	Testēšanas metodes	ISO 18013-4:2011	B.3. daļas 1. punkts
13.	Drošības sertifikāts	Drošības līmeņa novērtējums – 4. līmenis, paaugstināts (<i>EAL 4+</i>) vai ekvivalents	B.3. daļas 2. punkts
14.	Funkcionalitātes sertifikāts	Viedkaršu pārbaude atbilstīgi ISO 10373 sērijas dokumentiem	B.3. daļas 3. punkts.

B.3. DAĻA. Vadītāju apliecību, kurās ir integrēta mikroshēma, ES tipa apstiprināšanas procedūra

1. VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

Ražotāji, piesakoties uz tādu vadītāju apliecību ES tipa apstiprinājumu, kurās ir integrētas mikroshēmas, iesniedz drošības sertifikātu un funkcionalitātes sertifikātu.

Par visām izmaiņām, ko paredzēts veikt izgatavošanas procesā, tostarp programmatūrā, iestādei, kas piešķirusi tipa apstiprinājumu, nosūta iepriekšēju paziņojumu. Pirms izmaiņu apstiprināšanas iestāde var pieprasīt papildu informāciju un testus.

Testos izmanto B.2. daļas 12. pozīcijā noteiktās metodes.

2. DROŠĪBAS SERTIFIKĀTS

Lai izvērtētu drošību, vadītāju apliecību mikroshēmas izvērtē atbilstīgi B.2. daļas 13. pozīcijā noteiktajiem kritērijiem.

Drošības sertifikātu izdod vienīgi tad, ja pozitīvi novērtēta mikroshēmas spēja nepieļaut mēģinājumus viltot datus vai tos sagrozīt.

3. FUNKCIONALITĀTES SERTIFIKĀTS

Vadītāju apliecību, kurās ir integrētas mikroshēmas, funkcionalitātes novērtējumu testē laboratorijā atbilstīgi B.2. daļas 14. pozīcijā noteiktajiem kritērijiem.

Dalībvalstis, kuras nolemj vadītāju apliecībās integrēt mikroshēmas, nodrošina, lai būtu ievēroti attiecīgie funkcionalitātes standarti un B.1. daļas prasības.

Mikroshēmas izgatavotājam izdod funkcionalitātes sertifikātu, ja ir izpildīti visi turpmāk uzskaitītie nosacījumi:

- attiecībā uz mikroshēmu ir saņemts derīgs drošības sertifikāts;
- ir pierādīta atbilstība B.2. daļas prasībām;
- ir sekmīgi nokārtoti funkcionalitātes testi.

Attiecīgās dalībvalsts iestāde ir atbildīga par funkcionalitātes sertifikāta izdošanu. Funkcionalitātes sertifikātā norāda izdevējiesādā, pieteikuma iesniedzēju, mikroshēmas identifikatoru un detalizētu sarakstu, kurā uzskaitīta testēšana un tās rezultāti.

4. ES TIPA APSTIPRINĀJUMA SERTIFIKĀTS

(1) Sertifikāta paraugs

Dalībvalstis izdod ES tipa apstiprinājuma sertifikātu pēc tam, kad tām iesniegts drošības un funkcionalitātes sertifikāts, kā noteikts šajā pielikumā. ES tipa apstiprinājuma sertifikāti atbilst B.4. daļā sniegtajam paraugam.

(2) Numerācijas sistēma

ES tipa apstiprinājuma numerācijas sistēma sastāv no šādiem elementiem:

(a) burta "e", kam seko tās dalībvalsts identifikācijas numurs, kas piešķirusi ES tipa apstiprinājumu:

- 1 Vācija,
- 2 Francija,
- 3 Itālija,
- 4 Nīderlande,
- 5 Zviedrija,
- 6 Beļģija,
- 7 Ungārija,
- 8 Čehijas Republika,
- 9 Spānija,

- 12 Austrija,
- 13 Luksemburga,
- 17 Somija,
- 18 Dānija,
- 19 Rumānija,
- 20 Polija,
- 21 Portugāle,
- 23 Grieķija,
- 24 Īrija,
- 25 Horvātija,
- 26 Slovēnija,
- 27 Slovākija,
- 29 Igaunija,
- 32 Latvija,
- 34 Bulgārija,
- 36 Lietuva,
- 49 Kipra,
- 50 Malta;

- (b) burtiem “DL”, pirms tiem ievietojot defīsi, un pēc tiem – divus ciparus, kas norāda kārtas numuru, kas piešķirts šim pielikumam vai jaunākajam būtiskajam tajā izdarītajam tehniskajam grozījumam. Šim pielikumam ir piešķirts kārtas numurs “00”;
- (c) ES tipa apstiprinājuma unikālā identifikācijas numura, ko piešķir izdevēja dalībvalsts.

ES tipa apstiprinājuma numerācijas sistēmas piemērs: e50-DL00 12345.

Katrai vadītāja apliecībai, kurā ir integrēta mikroshēma, apstiprinājuma numuru glabā mikroshēmā DG 1.

B.4. DAĻA. Vadītāja apliecības ar integrētu mikroshēmu ES tipa apstiprinājuma sertifikāta paraugs

Kompetentās iestādes nosaukums: ...

Paziņojums par (*):

— apstiprinājumu

— apstiprinājuma anulēšanu

ES vadītāja apliecībai, kurā ir integrēta mikroshēma

Apstiprinājuma Nr.: ...

1. Ražotāja zīmols vai preču zīme: ...

2. Modeļa nosaukums: ...
3. Ražotāja vai tā pārstāvja, ja attiecināms, nosaukums: ...
...
4. Ražotāja vai tā pārstāvja, ja attiecināms, adrese: ...
...
5. Laboratorijas testu ziņojumi:
 - 5.1. Drošības sertifikāts Nr. ... Datums: ...
Izdevējiestāde: ...
 - 5.2. Funkcionalitātes sertifikāts Nr.: ... Datums: ...
Izdevējiestāde: ...
6. Apstiprināšanas datums: ...
7. Apstiprinājuma anulēšanas datums: ...
8. Vieta: ...
9. Datums: ...
10. Pielikumā pievienotie aprakstošie dokumenti: ...
11. Paraksts: ...

(*) Atzīmēt attiecīgo lodziņu.

C DAĻA. MOBILĀS VADĪTĀJU APLIECĪBAS SPECIFIKĀCIJAS

- (1) Mobilo vadītāju apliecību lietotnes ir pieejamas visbiežāk izmantotajām mobilajām operētājsistēmām un pilnvarotām personām nodrošina vismaz šādas funkcijas:
 - (a) datu vai rādītāja iegūšanu un glabāšanu, kas ļauj pierādīt personas tiesības vadīt transportlīdzekli;
 - (b) šo datu vai rādītāja attēlošanu un nosūtīšanu.
- (2) Lietotne un citas relevantās sistēmas atbilst ISO/IEC 18013-5 standartam par mobilajām vadītāju apliecībām un Regulai (ES) Nr. 910/2014.
- (3) Šajā pielikumā saskaņā ar šo direktīvu izdotas mobilās vadītāja apliecības turētāju uzskata par apliecības pilnvaroto lietotāju tikai tad, ja šis turētājs ir par tādu identificēts. Galvenais identificēšanas līdzeklis ir elektroniska identificēšana. Šādu personu elektroniskai identificēšanai pieņem vismaz visus Regulā (ES) Nr. 910/2014 minētos elektroniskās identificēšanas līdzekļus.
- (4) Attiecīgā valsts sistēma ir kompetentais vadītāju apliecību reģistrs dalībvalstī, kurā vadītāja apliecības turētājam ir pastāvīgā dzīvesvieta.
- (5) Lietotne ļauj vadītāja apliecības turētājam no attiecīgās valsts sistēmas izgūt pārbaudāmus datus, kas satur D daļā uzskaitīto informāciju un vienreizlietojamu marķieri. Ja daļa no D daļā uzskaitītās informācijas valsts sistēmā nav pieejama, vadītāja apliecības turētājs var izgūt savus trūkstošos datu elementus, izmantojot citus drošus līdzekļus (piemēram, turētāja fotoattēlu no savas biometriskās pases ar tuvā lauka komunikācijas starpniecību).

Lietotne ļauj automātiski vai manuāli atjaunināt pārbaudāmos datus (vadītāja apliecībā iekļautie dati par turētāju saskaņā ar D daļu) no attiecīgās valsts sistēmas pastāvīgās dzīvesvietas dalībvalstī. Lietotne neatļauj nekādus citus līdzekļus izgūto datu modificēšanai.

Lietotne ļauj vadītāja apliecības turētājam trešai pusei parādīt vai nosūtīt visus vai daļu datu, kas ir mobilajā vadītāja apliecībā. Dalībvalstu kompetentās iestādes ir pilnvarotas izgūt mobilajās vadītāju apliecībās esošos datus, lai pārliecinātos par vadītāja apliecības turētāja tiesībām vadīt transportlīdzekli (verifikācija).

Lietotne ļauj vadītāja apliecības turētājam trešai pusei nosūtīt no valsts sistēmas izgūtu vienreizlietojamu marķieri. Šo marķieri saņēmēja puse var izmantot, lai izgūtu D daļā uzskaitīto informāciju no attiecīgajām valsts sistēmām, ja attiecīgā dalībvalsts ir pilnvarojusi saņēmēju pusi. Dalībvalstu kompetentās iestādes ir pilnvarotas piekļūt citu dalībvalstu sistēmām. Dalībvalstis nodrošina, ka pēc apliecības turētāja datu verifikācijas nosūtītie dati vairs netiek saglabāti.

Tieši no lietotnes nosūtīta vai ar vienreizlietojamo marķieri izgūta informācija ļauj kompetentajām iestādēm noteikt mobilās vadītāja apliecības turētāja tiesības vadīt transportlīdzekli (verifikācija), ieskaitot jebkādus ierobežojumus, kas ir piemērojami Savienībā vai dalībvalsts teritorijā. Dalībvalsts neuzskata datus par derīgiem, ja pārbaudes brīdī tie ir izgūti pirms vairāk nekā 7 dienām vai ja vadītāja apliecības numurs ir iekļauts atsaukšanas sarakstā, ko pārvalda dalībvalsts, kura izdevusi mobilo vadītāja apliecību. Atsaukšanas sarakstā ir informācija par visām vadītāju apliecībām, kas to turētājiem vairs nedod tiesības vadīt transportlīdzekli.

- (6) Atkāpjoties no Regulas (ES) Nr. 910/2014, kā arī vienīgi lai sniegtu iespēju mobilās vadītāja apliecības turētājam šādās situācijās pierādīt savas tiesības vadīt transportlīdzekli, funkcijas datu vai vienreizlietojama marķiera parādīšanai un nosūtīšanai saglabā pieejamību gadījumā, ja ar minētās regulas 3. pantā noteiktajiem ES digitālās identitātes makiem saistītie personas identifikācijas dati nav derīgi.
- (7) Valsts sistēmas nesaglabā vai neapstrādā pieprasījumu, pamatojoties uz iepriekš minēto vienreizlietojamo marķieri, citiem mērķiem kā vien šīs direktīvas noteikumu izpildei. Šajā nolūkā var izmantot 19. pantā minēto ES vadītāju apliecību tīklu.
- (8) Mobilo vadītāju apliecību turētājiem ir iespēja Savienībā atjaunot, aizstāt vai apmainīt savas vadītāju apliecības, izmantojot lietotni vai īpašu digitālo pakalpojumu portālu, ko nodrošina dalībvalstis.

D DAĻA. ES VADĪTĀJA APLIECĪBĀ IEKĻAUJAMIE DATI

(1) Apliecības izsniedzēju dalībvalstu pazīšanas zīmes ir šādas:

B : Beļģija

BG : Bulgārija

CZ : Čehijas Republika

DK : Dānija

D : Vācija

EST : Igaunija

GR : Grieķija

E : Spānija

F : Francija

HR : Horvātija

IRL : Īrija

I : Itālija

CY : Kipra

LV : Latvija

LT : Lietuva

L : Luksemburga:

H : Ungārija

M : Malta

NL : Nīderlande

A : Austrija

PL : Polija

P : Portugāle

RO : Rumānija

SLO : Slovēnija

SK : Slovākija

FIN : Somija

S : Zviedrija

(2) Uz vadītāju apliecībām ir šādi drukāti vārdi “vadītāja apliecība” dalībvalstu valodā(-s):

Свидетелство за управление на МПС

Permiso de Conducción

Řidičský průkaz

Kørekort
 Führerschein
 Juhiluba
 Άδεια Οδήγησης
 Driving Licence
 Permis de conduire
 Ceadúas Tiomána
 Vozačka dozvola
 Patente di guida
 Vadītāja apliecība
 Vairuotojo pažymėjimas
 Vezetői engedély
 Licenzja tas-Sewqan
 Rijbewijs
 Prawo Jazdy
 Carta de Condução
 Permis de conducere
 Vodičský preukaz
 Vozniško dovoljenje
 Ajokortti
 Kōrkort;

(3) Informācija par izdoto apliecību:

Lauks	Informācija
1	turētāja uzvārds
2	citi turētāja vārdi
3	dzimšanas datums un vieta
4a	apliecības izdošanas datums
4b	apliecības derīguma termiņš vai svītra, ja apliecība saskaņā ar 10. panta 2. punkta otro daļu ir beztermiņa
4c	izdevējiestādes nosaukums
4d	no 5. laukā norādītā numura atšķirīgs numurs, administratīviem mērķiem (nav obligāti)

5	apliecības numurs
6	turētāja fotoattēls
7	turētāja paraksts
8	pastāvīgās dzīvesvietas vai pasta adrese (nav obligāti)
9	kategorija transportlīdzeklim, ko turētājam ir tiesības vadīt (nacionālās kategorijas drukā citādā veidā nekā saskaņotās kategorijas)

(4) Apliecības kategorijām specifiska informācija:

Lauks	Informācija
9	kategorija transportlīdzeklim, ko turētājam ir tiesības vadīt (nacionālās kategorijas drukā citādā veidā nekā saskaņotās kategorijas)
10	pirmās izdošanas datums katrai kategorijai (šis datums jāatkārto arī uz jaunās apliecības, ja tā tiek atkārtoti aizvietota vai nomainīta); katrā datuma ailē ieraksta divus ciparus šādā secībā: diena.mēnesis.gads (DD.MM.GG.)
11	derīguma termiņš katrai kategorijai; katrā datuma ailē ieraksta divus ciparus šādā secībā: diena.mēnesis.gads (DD.MM.GG.)
12	pretī attiecīgajai kategorijai kodu norādes par papildu informāciju/ierobežojumu(-iem), kā noteikts E daļā

Ja E daļā noteikto kodu piemēro visām kategorijām, par kurām apliecība ir izdota, to var iespiest 9., 10. un 11. laukā.

(5) Informācija, kas attiecas uz izdotās apliecības pārvaldību:

Lauks	Informācija
13	vieta, lai uzņēmēja dalībvalsts norādītu svarīgu informāciju par apliecības pārvaldību, īstenojot A.1. daļas 4. punkta a) apakšpunktu;
14	vieta iespējamam svarīgas informācijas par apliecības pārvaldību vai ceļu satiksmes drošību (nav obligāti) ierakstam, ko veic dalībvalsts, kura izsniedz apliecību. Ja informācija attiecas uz kādu no šajā pielikumā definētajiem virsrakstiem, tad pirms tās norāda attiecīgā lauka numuru. Pēc rakstiskas vienošanās ar turētāju šajā vietā var ierakstīt informāciju, kas nav saistīta ar vadītāja apliecības pārvaldību vai ceļu satiksmes drošību; šāds ieraksts nekādā gadījumā nedrīkst izmainīt vadītāja apliecības parauga izmantošanu.

E DAĻA. SAVIENĪBAS UN NACIONĀLIE KODI

Kodi no 01 līdz 99 ir saskaņoti Eiropas Savienības kodi

VADĪTĀJS (medicīniski apsvērumi)

01		Redzes korekcija un/vai aizsardzība
	01.01.	Brilles
	01.02.	Kontaktlēca(-as)
	01.05.	Acu aizsegs
	01.06.	Brilles vai kontaktlēcas
	01.07.	Specifiski optiskie palīglīdzekļi
02		Dzirdes aparāti/saziņas palīglīdzekļi
03		Locekļu protēze/ortoze
	03.01.	Augšējo ekstremitāšu protēze/ortoze
	03.02.	Apakšējo ekstremitāšu protēze/ortoze

TRANSPORTLĪDZEKĻA PIELĀGOŠANA

10		Pārveidota pārveidota pārnesumkārbā
	10.02.	Automātiska pārnesumu pārslēgšana
	10.04.	Pielāgota pārnesumkārbas vadības ierīce
15		Pārveidots sajūgs
	15.01.	Pielāgots sajūga pedālis
	15.02.	Ar roku darbināms sajūgs
	15.03.	Automātisks sajūgs
	15.04.	Līdzeklis, kas novērš traucēkļus sajūga pedālim vai tā darbināšanu
20		Pārveidotas bremžu sistēmas
	20.01.	Pielāgots bremžu pedālis
	20.03.	Bremžu pedālis, kas piemērots darbībai ar kreiso kāju

	20.04.	Slīdošs bremžu pedālis
	20.05.	Noliekts bremžu pedālis
	20.06.	Ar roku darbināmas bremzes
	20.07.	Maksimālais spēks bremžu darbināšanai ...N ¹ (piemēram, "20,07(300N)")
	20.09.	Pielāgotas stāvbremzes
	20.12.	Līdzeklis, kas novērš traucēkļus bremžu pedālim vai tā iedarbināšanu
	20.13.	Ar celi darbināmas bremzes
	20.14.	Bremžu sistēma, kuru palīdz darbināt ārējs spēks
25		Pārveidota akseleratora sistēma
	25.01.	Pielāgots akseleratora pedālis
	25.03.	Noliekts akseleratora pedālis
	25.04.	Ar roku darbināms akselerators
	25.05.	Ar celi darbināms akselerators
	25.06.	Akselerators, kuru palīdz darbināt ārējs spēks
	25.08.	Akseleratora pedālis kreisajā pusē
	25.09.	Līdzeklis, kas novērš traucēkļus akseleratora pedālim vai tā darbināšanu
31		Pedāļu pielāgojumi un pedāļu aizsargierīces
	31.01.	Paralēlu pedāļu papildu komplekts
	31.02.	Pedāļi vienā (vai gandrīz vienā) līmenī
	31.03.	Līdzeklis, kas novērš traucēkļus akseleratora un bremžu pedālim vai to darbināšanu, ja pedāļus nedarbina ar kāju
	31.04.	Paaugstināta grīda
32		Kombinētas darba bremžu un akseleratora sistēmas

¹ Šis spēks norāda uz vadītāja spēju darbināt sistēmu.

	32.01.	Ar vienu roku darbināma kombinēta darba bremžu un akseleratora sistēma
--	--------	--

	32.02.	Kombinēta darba bremžu un akseleratora sistēma, ko darbina ārējs spēks
33		Kombinētas darba bremžu, akseleratora un stūres sistēmas
	33.01.	Ar vienu roku darbināma kombinēta akseleratora, darba bremžu un stūres sistēma, ko darbina ārējs spēks
	33.02.	Ar divām rokām darbināma kombinēta akseleratora, darba bremžu un stūres sistēma, ko darbina ārējs spēks
35		Pārveidots vadības ierīču izkārtojums (lukturnu, vējstikla tīrītāja/apskalotāja, skaņas signālierīces, virzienrādītāju u. c. slēdži)
	35.02.	Vadības ierīces darbināmas, neatlaižot stūrēšanas ierīci
	35.03.	Vadības ierīces darbināmas ar kreiso roku, neatlaižot stūrēšanas ierīci
	35.04.	Vadības ierīces darbināmas ar labo roku, neatlaižot stūrēšanas ierīci
	35.05.	Vadības ierīces darbināmas, neatlaižot stūrēšanas ierīci un akseleratora un bremzēšanas mehānismus
40		Pārveidota stūres iekārta
	40.01.	Maksimālais spēks stūres iekārtas darbināšanai ... N^2 (piemēram, "40.01.(140N)")
	40.05.	Pielāgots stūres rats (lielāka/biezāka stūres rata daļa, samazināts diametrs utt.)
	40.06.	Pielāgota stūres rata pozīcija
	40.09.	Ar kāju darbināma stūres iekārta
	40.11.	Stūres rats ar palīgierīci
	40.14.	Ar vienu plaukstu/roku darbināma alternatīva pielāgotā stūres sistēma
	40.15.	Ar divām plaukstām/rokām darbināma alternatīva pielāgotā stūres sistēma
42		Pārveidotas atpakaļskata/sānskata ierīces

² Šis spēks norāda uz vadītāja spēju darbināt sistēmu.

	42.01.	Pielāgota atpakaļskata ierīce
	42.03.	Papildu iekšējā ierīce sānskatam
	42.05.	Aklās zonas pārredzamības ierīce
43		Vadītāja sēdvieta
	43.01.	Vadītāja sēdekļa augstums normālai pārredzamībai un normālā attālumā no stūres rata un pedāļiem
	43.02.	Vadītāja sēdeklis pielāgots ķermeņa formai
	43.03.	Vadītāja sēdeklis ar sānu balstu labai stabilitātei
	43.04.	Vadītāja sēdeklis ar roku balstu
	43.06.	Pielāgota drošības josta
	43.07.	Drošības jostas veids ar balstu labai stabilitātei
44		Motociklu pārveidojumi (obligāti norādīt apakš kodu)
	44.01.	Vienoti darbināmas bremzes
	44.02.	Pielāgotas priekšējā riteņa bremzes
	44.03.	Pielāgotas aizmugurējā riteņa bremzes
	44.04.	Pielāgots akselerators
	44.08.	Sēdekļa augstums ļauj vadītājam, atrodoties sēdus stāvoklī, vienlaicīgi nolikt abas kājas uz virsmas un līdzsvarot motociklu apstāšanās un stāvēšanas laikā
	44.09.	Maksimālais spēks priekšējā riteņa bremžu darbināšanai ... N ³ (piemēram, "44.09(140N)")
	44.10.	Maksimālais spēks aizmugurējā riteņa bremžu darbināšanai ... N ⁴ (piemēram, "44.10(240N)")
	44.11.	Pielāgots kāju atbalsts
	44.12.	Pielāgots rokturis
45		Motocikls tikai ar blakusvāģi

³ Šis spēks norāda uz vadītāja spēju darbināt sistēmu.

⁴ Šis spēks norāda uz vadītāja spēju darbināt sistēmu.

46		Tikai tricikli
47		Vienīgi transportlīdzekļiem ar vairāk nekā diviem riteņiem, kuru vadītājam nav jātur līdzsvars, sāktu braukt, apstātos vai stāvētu
50		Vienīgi konkrēts transportlīdzeklis/šasijas numurs (transportlīdzekļa identifikācijas numurs, <i>VIN</i>)

Burti izmantošanai kopā ar kodiem 01–44 turpmākai detalizācijai:

- a kreisā puse
- b labā puse
- c rokas
- d pēda
- e vidus
- f visa roka
- g īkšķis

IEROBEŽOTA LIETOJUMA KODI

60		Izvēles saderības
	60.01.	Apliecības turētājam ir piešķirta 9. panta 3. punkta a) apakšpunktā noteiktā izvēles saderība
	60.02.	Apliecības turētājam ir piešķirta 9. panta 3. punkta b) apakšpunktā noteiktā izvēles saderība
	60.03.	Ar B1 kategoriju piešķirtās tiesības vadīt transportlīdzekli attiecas tikai uz 9. panta 4. punkta c) apakšpunktā noteiktajiem transportlīdzekļiem
61		Tikai braukšanai dienas laikā (piemēram, vienu stundu pēc saullēkta un vienu stundu pirms saulrieta)
62		Tikai braukšanai ... km rādiusā ap turētāja dzīvesvietu vai tikai pilsētā/reģionā
63		Braukšana bez pasažieriem
64		Tikai braukšanai ar ātrumu, kas nepārsniedz ... km/h
65		Braukšana atļauta tikai kopā ar vismaz līdzvērtīgas kategorijas vadītāja apliecības turētāju
66		Bez piekabes

67		Nedrīkst braukt pa automaģistrālēm
68		Nedrīkst lietot alkoholiskus dzērienus
69		Vienīgi tādu transportlīdzekļu vadīšanai, kas aprīkoti ar alkometrisku autobloķētāju saskaņā ar EN 50436. Norāde par derīguma termiņu nav obligāta (piemēram, “69” vai “69(01.01.2016.)”)

ADMINISTRATĪVI JAUTĀJUMI

70		Apliecības Nr. ..., kas izdota ... (ES/ANO pazīšanas zīme trešās valsts gadījumā; piemēram, “70.0123456789.NL”), maiņa
71		Apliecības Nr. ..., kas izdota ... (ES/ANO pazīšanas zīme trešās valsts gadījumā; piemēram, “71.987654321.HR”), dublikāts
73		Vienīgi transportlīdzekļi B kategorijā – kvadricikli ar motoru (B1)
78		Vienīgi transportlīdzekļi ar automātisko pārnesumkārbu
79		Šīs direktīvas 19. panta piemērošanas nolūkā – vienīgi transportlīdzekļi, kas atbilst iekavās norādītajām specifikācijām
	79.01.	Vienīgi divriteņu transportlīdzekļi ar blakusvāģi vai bez tā
	79.02.	Vienīgi trīsriteņu vai vieglā kvadricikla veida transportlīdzekļi AM kategorijā
	79.03.	Vienīgi tricikli
	79.04.	Vienīgi tricikli kopā ar piekabi, kuras maksimālā pieļaujamā masa nepārsniedz 750 kg
	79.05.	Motocikls A1 kategorijā, kura jaudas un masas attiecība ir lielāka par 0,1 kW/kg
	79.06.	Transportlīdzeklis BE kategorijā, kam piekabes maksimālā atļautā masa pārsniedz 3500 kg
80		Vienīgi motorizēta tricikla veida transportlīdzekļa A kategorijas vadītāja apliecības turētāji, kas nav sasnieguši 24 gadu vecumu
81		Vienīgi divriteņu motocikla veida transportlīdzekļa A kategorijas vadītāja apliecības turētāji, kas nav sasnieguši

		21 gada vecumu
95		Vadītājs, kam ir APA, kura atbilst arodprasmes pienākumam saskaņā ar Direktīvu (ES) 2022/2561 līdz ... (piemēram, “95(01.01.12.)”)
96		Transportlīdzekļi B kategorijā kopā ar piekabi, kuras maksimālā atļautā masa pārsniedz 750 kg, ja šāda sastāva maksimālā atļautā masa pārsniedz 3500 kg, bet nepārsniedz 4250 kg
97		Aizliegts vadīt tādu transportlīdzekli C1 kategorijā, kurš ir Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 165/2014 ⁵ darbības jomā.
98		
	98.01	Vadītāju uzskata par iesācēju vadītāju, uz kuru attiecas pārbaudes laika nosacījumi. Apliecības maiņas, atjaunošanas vai aizstāšanas gadījumā kodu papildina ar pārbaudes laika beigu datumu (piemēram, “98.01.13.04.2028.”)
	98.02	Apliecības turētājs ievēro shēmas transportlīdzekļa vadīšanai ar pavadošo personu nosacījumus, kamēr nav sasniedzis 18 gadu vecumu

Kodi, sākot no 100, ir nacionālie kodi, kas derīgi vadīšanai tikai dalībvalstī, kura izsniegusi šo vadītāja apliecību.

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 165/2014 (2014. gada 4. februāris) par tahogrāfiem autotransportā, ar kuru atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 3821/85 par reģistrācijas kontrolierīcēm, ko izmanto autotransportā, un groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 561/2006, ar ko paredz dažu sociālās jomas tiesību aktu saskaņošanu saistībā ar autotransportu (OV L 060, 28.2.2014., 1. lpp.).

II PIELIKUMS

BRAUKŠANAS EKSĀMENU MINIMĀLĀS PRASĪBAS UN MOTORIZĒTA TRANSPORTLĪDZEKĻA VADĪŠANAS ZINĀŠANAS, PRASMES UN UZVEDĪBA

I. BRAUKŠANAS EKSĀMENU MINIMĀLĀS PRASĪBAS

Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka vadītāja apliecību pretendenti ir zināšanas un prasme, un tāda braukšanas uzvedība, kāda prasīta, lai vadītu motorizētu transportlīdzekli. Šim mērķim veiktajā eksaminēšanā ir jāietver:

- teorijas eksāmens;
- pēc teorijas eksāmena sekmīgas nokārtošanas — braukšanas prasmju un uzvedības eksāmens.

Turpmāk izklāstīti eksaminēšanas veikšanas nosacījumi.

A. TEORIJAS EKSĀMENS

1. Forma

Izvēlas tādu formu, lai varētu pārliecināties, ka pretendents ir prasītās zināšanas par 2., 3. un 4. punktā uzskaitītajiem jautājumiem.

Pretendentu uz vadītāja apliecību vienā kategorijā, kas ir nokārtojis teorijas eksāmenu, lai iegūtu vadītāja apliecību citā kategorijā, var atbrīvot no 2., 3. un 4. punkta vispārīgo noteikumu izpildes.

2. Teorijas eksāmena saturs attiecībā uz transportlīdzekļiem visās kategorijās

Jautājumus uzdod par katru no turpmākajiem punktos uzskaitītajiem tematiem, jautājumu saturu un formu atstājot katras dalībvalsts ziņā.

- (a) Ceļu satiksmes noteikumi:
 - jo īpaši attiecībā uz ceļa zīmēm, apzīmējumiem un signāliem, priekšroku un ātruma ierobežojumiem.
- (b) Vadītājs:
 - modrības un attieksmes pret pārējiem ceļu satiksmes dalībniekiem, tostarp mikromobilitātes izmantotājiem, nozīmīgums;
 - vispārēja uztvere, tostarp bīstamības uztvere, situācijas novērtējums un lēmumu pieņemšana, it sevišķi reakcijas laiks, kā arī braukšanas uzvedības izmaiņas alkohola, narkotiku un zāļu ietekmē, garstāvoklis un nogurums.
- (c) Ceļš:
 - vissvarīgākie principi attiecībā uz drošas distances ievērošanu starp transportlīdzekļiem, bremzēšanas ceļu un noturību uz ceļu dažādos laika un ceļa apstākļos;
 - braukšanas riska faktori dažādos ceļa apstākļos, tostarp bīstamības uztvere un prognozēšana, jo īpaši izmaiņas atkarībā no laika apstākļiem un diennakts laika;
 - dažāda veida ceļu pazīmes un attiecīgās ar tiesību aktiem noteiktās prasības;
 - droša vadīšana autoceļu tuneļos.
- (d) Citi ceļu satiksmes dalībnieki:

- specifiski riska faktori saistībā ar citu ceļu satiksmes dalībnieku pieredzes trūkumu, it sevišķi attiecībā uz neaizsargātajiem ceļu satiksmes dalībniekiem, kas satiksmē ir mazāk aizsargāti salīdzinājumā ar tādu mehānisko transportlīdzekļu kā vieglo automobiļu, autobusu un kravas automobiļu lietotāji, un kas ir tieši pakļauti sadursmes spēkam. Šī kategorija ietver gājējus, velosipēdistus, motorizētu divriteņu transportlīdzekļu lietotājus, individuālu mobilitātes ierīču lietotājus, personas ar invaliditāti vai ar ierobežotām pārvietošanās vai orientēšanās spējām;
 - riski, kas saistīti ar dažādu veidu transportlīdzekļu kustību un vadīšanu un ar to vadītāju atšķirīgo skata lauku, ietverot transportlīdzekļus ar pilnveidotām vadītājam asistējošām sistēmām un citām automatizācijas funkcijām.
- (e) Vispārīgi noteikumi un citi jautājumi:
- noteikumi par administratīvajiem dokumentiem, kas prasīti transportlīdzekļa lietošanai;
 - vispārīgi noteikumi, kas nosaka, kā vadītājam jārikojas pēc satiksmes negadījuma (brīdināšanas ierīču novietošana un citu satiksmes dalībnieku brīdināšana), un pasākumi, ko vadītājs var veikt, lai palīdzētu ceļu satiksmes negadījumā cietušajiem, ja tas nepieciešams;
 - drošības faktori, kas attiecas uz transportlīdzekli, pārvadājamo kravu un personām;
 - zināšanas par drošības aspektiem saistībā ar transportlīdzekļiem, kurus darbina ar alternatīvām degvielām.
- (f) Piesardzības pasākumi, izkāpjot no transportlīdzekļa.
- (g) Mehānikas aspekti saistībā ar ceļu satiksmes drošību; pretendentiem jāspēj konstatēt izplatītākie bojājumi, jo īpaši stūres, balstiekārtas un bremžu sistēmā, riepu, apgaismes ierīču un virzienrādītāju, atstarotāju, atpakaļskata spoguļu, vējstikla un stikla tīrītāju, izplūdes sistēmas, drošības jostu un skaņas signālierīču bojājumi.
- (h) Transportlīdzekļa drošības iekārtas, jo īpaši drošības jostu, pagalvju, bērna drošības ierīču lietošana un elektrotransportlīdzekļu uzlāde.
- (i) Transportlīdzekļu izmantošanas noteikumi un aspekti saistībā ar vidi, arī attiecībā uz elektrotransportlīdzekļiem: skaņas signālierīču atbilstīga izmantošana, degvielas/enerģijas mērens patēriņš, emisiju ierobežošana (siltumnīcefekta gāzu emisijas, gaisa piesārņotāji, troksnis un mikroplastmasa, ko rada riepu un ceļu dilšana, utt.).

3. Specifiski noteikumi attiecībā uz A1, A2 un A kategoriju

Obligāta vispārīgo zināšanu pārbaude par:

- (a) aizsargtērpa izmantošanu, piemēram, cimdu, zābaku, apģērba un aizsargķiveres izmantošanu;
- (b) motobraucēja pamanāmību pārējiem satiksmes dalībniekiem;
- (c) riska faktoriem, kas saistīti ar dažādiem ceļa apstākļiem, kā izklāstīts iepriekš, papildus pievēršot uzmanību slidenām brauktuves daļām, piemēram, noteku lūkām, ceļa apzīmējumiem, piemēram, līnijām un bultām, kā arī tramvaja sliedēm;

- (d) mehānikas aspektiem saistībā ar ceļu satiksmes drošību, kas izklāstīts iepriekš, papildus pievēršot uzmanību avārijas slēdzim, eļļas līmenim un ķēdei.

4. Specifiski noteikumi attiecībā uz C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 un D1E kategoriju

(1) Obligāta vispārīgo zināšanu pārbaude par:

- (a) noteikumiem par braukšanas un atpūtas laikposmiem, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 561/2006¹; reģistrācijas kontrolierīču izmantošanu, kā noteikts Regulā (ES) Nr. 165/2014;
- (b) noteikumiem par attiecīgo pārvadājumu veidu: preču vai pasažieru;
- (c) transportlīdzekļa un pārvadājuma dokumentiem, kas vajadzīgi iekšzemes un starptautiskiem kravu un pasažieru pārvadājumiem;
- (d) rīcību pēc ceļu satiksmes negadījuma; pasākumiem, kas veicami pēc ceļu satiksmes negadījuma vai līdzīga notikuma, tostarp ārkārtas rīcību, piemēram, pasažieru evakuāciju, un pamatzināšanas par pirmo palīdzību;
- (e) piesardzības pasākumiem, kas veicami, noņemot un nomainot riteņus;
- (f) noteikumiem par transportlīdzekļa masu un gabarītiem; noteikumiem par ātruma ierobežotājiem;
- (g) redzamības lauka ierobežojumiem, ko rada attiecīgā transportlīdzekļa īpatnības;
- (h) ceļu kartes izprašanu un maršruta plānošanu, tostarp elektronisku navigācijas sistēmu lietošanu (nav obligāti);
- (i) drošības faktoriem, kas attiecas uz transportlīdzekļa piekraušanu: kravas pārvaldību (sakraušanu un nostiprināšanu), grūtībām ar dažāda veida kravu (piemēram, šķidrums, iekarināta krava,...), kravu iekraušanu un izkraušanu un kraušanas iekārtu lietošanu (tikai C, CE, C1, C1E kategorija);
- (j) vadītāja atbildību par pasažieru pārvadāšanu; pasažieru ērtībām un drošību; bērnu pārvadāšanu; vajadzīgajām pārbaudēm pirms braukšanas uzsākšanas; teorijas eksāmenā aptver visu veidu autobusus (sabiedriskā transporta un tālsatiksmes autobusus, īpašu gabarītu autobusus,...) (tikai D, DE, D1, D1E kategorija).
- (k) Dalībvalstis no zināšanu pārbaudes par 4. punkta 1. apakšpunkta a)–c) punktā uzskaitītajiem tematiem var atbrīvot pretendētus, kuri vēlas iegūt transportlīdzekļa, kas nav Regulas (ES) Nr. 165/2014 darbības jomā, C1 vai C1E kategorijas vadītāja apliecību.

(2) Obligāta vispārīgo zināšanu pārbaude C, CE, D un DE kategorijai par šādiem papildu jautājumiem:

- (a) uzbūves un darbības principi attiecībā uz: iekšdedzes motoriem, šķidrums (piemēram, motoreļļu, dzesēšanas šķidrumu, apskalošanas šķidrumu), degvielas sistēmu, elektroiekārtu, aizdedzes sistēmu, transmisijas sistēmu (sajūgu, pārnēsūmkārību utt.);

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 561/2006 (2006. gada 15. marts), ar ko paredz dažu sociālās jomas tiesību aktu saskaņošanu saistībā ar autotransportu, groza Padomes Regulu (EEK) Nr. 3821/85 un Padomes Regulu (EK) Nr. 2135/98 un atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 3820/85 (OV L 102, 11.4.2006., 1. lpp.).

- (b) eļļošana un aizsargāšana pret sasalšanu;
- (c) riepu uzbūves principi, montāža, pareiza izmantošana un kopšana;
- (d) bremžu iekārtu un apgriezīgu ierobežotāju veidu principi, darbība, galvenās sastāvdaļas, pievienošana, izmantošana un ikdienas uzturēšana un *ABS* bremžu izmantošana;
- (e) sakabes sistēmu veidu principi, darbība, galvenās sastāvdaļas, pievienošana, izmantošana un ikdienas uzturēšana (tikai CE un DE kategorija);
- (f) bojājumu cēloņu atrašanas metodes;
- (g) transportlīdzekļu preventīvā uzturēšana un nepieciešamie kārtējie remontī;
- (h) vadītāja atbildība par kravas saņemšanu, pārvadāšanu un piegādi saskaņā ar vienošanos (tikai C un CE kategorija).

B. PRASMJU UN UZVEDĪBAS EKSĀMENS

5. Transportlīdzeklis un tā iekārtas

(1) Transportlīdzekļa pārnesumkārbā

- (a) Lai vadītu transportlīdzekli ar manuālu pārnesumkārbu, braukšanas prasmju un uzvedības eksāmenu kārtā ar transportlīdzekli, kam ir manuāla pārnesumkārbā.

“Transportlīdzeklis ar manuālu pārnesumkārbu” ir transportlīdzeklis, kam ir sajūga pedālis (vai manuāli darbināma svira transportlīdzekļos A, A2 un A1 kategorijā) un kas jādarbina vadītājam, uzsākot kustību vai apstājoties un pārslēdzot pārnesumus.

- (b) Transportlīdzekļus, kas neatbilst 5. punkta 1. apakšpunkta a) punktā noteiktajam kritērijam, uzskata par tādiem, kam ir automātiska pārnesumkārbā.

Neskarot 5. punkta 1. apakšpunkta c) punktu, ja pretendents prasmju un uzvedības eksāmenu kārtā ar transportlīdzekli, kam ir automātiska pārnesumkārbā, to norāda ikvienā apliecībā, kas izdota uz šāda eksāmena pamata, ar attiecīgu Savienības kodu, kā noteikts I pielikuma E daļā. Apliecības, kam ir šāda norāde, izmanto, lai vadītu tikai transportlīdzekļus ar automātisko pārnesumkārbu.

- (c) Savienības kodu, kas atzīmēts uz A1, A2, A, B1, B un BE kategorijas vadītāja apliecības, kura izdota pēc prasmju un uzvedības eksāmena, kas nokārtots ar transportlīdzekli ar automātisko pārnesumkārbu, noņem, ja apliecības turētājs šim nolūkam nokārtā attiecīgu braukšanas prasmju un uzvedības eksāmenu vai attiecīgu apmācību.

Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai:

- i) apstiprinātu un pārraudzītu attiecīgu apmācību vai
- ii) organizētu attiecīgu prasmju un uzvedības eksāmenu.

Šajā punktā aprakstītajā apmācībā vai eksāmenā izmantotie transportlīdzekļi ir ar manuālu pārnesumkārbu un atbilst tai vadītāja apliecības kategorijai, uz kuru pretendenti ir pieteikušies.

Prasmju un uzvedības eksāmena ilgums un nobrauktais attālums ir pietiekams, lai novērtētu šā pielikuma 6. vai 7. punktā noteiktās prasmes un uzvedību, īpašu uzmanību pievēršot transportlīdzekļa pārnenumkārbas darbināšanai.

Apmācība ietver visus šā pielikuma 6. vai 7. punktā noteiktos aspektus, īpašu uzmanību pievēršot transportlīdzekļa pārnenumkārbas darbināšanai. Katrs dalībnieks izpilda apmācības praktiskos elementus un pierāda savas prasmes un uzvedību uz koplietošanas ceļiem. Apmācības ilgums ir vismaz 7 stundas.

- (d) Specifiski noteikumi attiecībā uz transportlīdzekļiem BE, C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 un D1E kategorijā

Dalībvalstis var nolemt, ka 5. punkta 1. apakšpunkta b) punktā minēto ierobežojumu attiecībā uz transportlīdzekļiem ar automātisku pārnenumkārbu BE, C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 vai D1E kategorijas vadītāja apliecībā neatzīmēt, ja pretendents jau ir vadītāja apliecība, kas iegūta ar transportlīdzekli ar manuālu pārnenumkārbu vismaz vienā no šādām kategorijām: B, BE, C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 vai D1E, un pretendents prasmju un uzvedības eksāmenā ir veicis 8. punkta 4. apakšpunktā aprakstītās darbības.

- (2) Transportlīdzekļi, ko izmanto braukšanas prasmju un uzvedības eksāmenā, atbilst turpmāk minētajam kritēriju minimumam. Dalībvalstis var noteikt stingrākus kritērijus vai papildināt tos ar jauniem. Dalībvalstis transportlīdzekļiem A1, A2 un A kategorijā, ko izmanto prasmju un uzvedības eksāmenā, var piemērot 5 cm³ pielaidi, saskaņā ar kuru motora darba tilpums var būt mazāks par prasīto minimālo motora darba tilpumu.

- (a) A1 kategorija

Motocikls bez blakusvāģa A1 kategorijā, kura nominālā jauda nav lielāka par 11 kW, kura jaudas un masas attiecība nav lielāka par 0,1 kW/kg un kas spēj sasniegt ātrumu vismaz 90 km/h.

Ja motociklu darbina iekšdedzes motors, motora darba tilpums ir vismaz 120 cm³.

Ja motociklu darbina elektromotors, jaudas un masas attiecība ir vismaz 0,08 kW/kg.

- (b) A2 kategorija

Motocikls bez blakusvāģa, kura nominālā jauda ir vismaz 20 kW, bet nepārsniedz 35 kW, un jaudas un masas attiecība nav lielāka par 0,2 kW/kg.

Ja motociklu darbina iekšdedzes motors, motora darba tilpums ir vismaz 250 cm³.

Ja motociklu darbina elektromotors, transportlīdzekļa jaudas un masas attiecība ir vismaz 0,15 kW/kg.

- (c) A kategorija

Motocikls bez blakusvāģa, kura masa neslogotā stāvoklī ir lielāka par 180 kg un nominālā jauda ir vismaz 50 kW. Dalībvalsts var akceptēt 5 kg pielaidi, saskaņā ar kuru minimālā masa var būt mazāka par prasīto minimālo masu.

Ja motociklu darbina iekšdedzes motors, motora darba tilpums ir vismaz 600 cm³.

Ja motociklu darbina elektromotors, transportlīdzekļa jaudas un masas attiecība ir vismaz 0,25 kW/kg.

(d) B kategorija

Četrriteņu transportlīdzeklis B kategorijā, spējīgs sasniegt ātrumu vismaz 100 km/h.

(e) BE kategorija

Sastāvs, ko veido eksāmena transportlīdzeklis B kategorijā un piekabe ar maksimālo atļauto masu vismaz 1000 kg, spējīgs sasniegt ātrumu vismaz 100 km/h un neietilpst B kategorijā; piekabes kravas nodalījumu veido slēgta kaste, kas ir vismaz tikpat plata un augsta kā mehāniskais transportlīdzeklis; slēgtā kaste var būt arī nedaudz šaurāka par mehānisko transportlīdzekli, ar noteikumu, ka skats uz aizmuguri ir iespējams, tikai izmantojot mehāniskā transportlīdzekļa ārējos atpakaļskata spoguļus; piekabes faktiskā kopējā masa ir vismaz 800 kg.

(f) B1 kategorija

Kvadricikls ar motoru, spējīgs sasniegt ātrumu vismaz 60 km/h.

(g) C kategorija

Transportlīdzeklis C kategorijā ar maksimālo atļauto masu vismaz 12 000 kg, vismaz 8 m garš, vismaz 2,40 m plats un spējīgs sasniegt ātrumu vismaz 80 km/h; aprīkots ar ABS bremsēm un Regulā (ES) Nr. 165/2014 noteikto reģistrācijas kontrolierīci; kravas nodalījumu veido slēgta kaste, kas ir vismaz tikpat plata un augsta kā kabīne; transportlīdzekļa faktiskā kopējā masa ir vismaz 10 000 kg.

(h) CE kategorija

Vai nu posmainais transportlīdzeklis, vai transportlīdzekļu sastāvs, ko veido eksāmenā izmantots C kategorijas transportlīdzeklis un vismaz 7,5 m gara piekabe; gan posmainā transportlīdzekļa, gan transportlīdzekļu sastāva maksimālā atļautā masa ir vismaz 20 000 kg, garums ir vismaz 14 m un platums ir vismaz 2,40 m, tas ir spējīgs sasniegt ātrumu vismaz 80 km/h, aprīkots ar ABS bremsēm un ar Regulā (ES) Nr. 165/2014 noteiktu reģistrācijas kontrolierīci; kravas nodalījumu veido slēgta kaste, kas ir vismaz tikpat plata un augsta kā kabīne; gan posmainā transportlīdzekļa, gan transportlīdzekļu sastāva faktiskā kopējā masa ir vismaz 15 000 kg.

(i) C1 kategorija

Transportlīdzeklis C1 apakškategorijā ar maksimālo atļauto masu vismaz 4000 kg, vismaz 5 m garš un spējīgs sasniegt ātrumu vismaz 80 km/h; aprīkots ar ABS bremsēm un Regulā (ES) Nr. 165/2014 noteiktu reģistrācijas kontrolierīci; kravas nodalījumu veido slēgta kaste, kas ir vismaz tikpat plata un augsta kā kabīne.

(j) C1E kategorija

Sastāvs, ko veido eksāmena transportlīdzeklis C1 apakškategorijā un piekabe ar maksimālo atļauto masu vismaz 1250 kg; šis sastāvs ir vismaz 8 m garš un spēj sasniegt ātrumu vismaz 80 km/h; piekabes kravas nodalījumu veido slēgta kaste, kas ir vismaz tikpat plata un augsta kā kabīne; slēgtā kaste var būt arī

nedaudz šaurāka par kabīni, ar noteikumu, ka skats uz aizmuguri ir iespējams, tikai izmantojot mehāniskā transportlīdzekļa ārējos atpakaļskata spoguļus; piekabes faktiskā kopējā masa ir vismaz 800 kg.

(k) D kategorija

Transportlīdzeklis D kategorijā, kas ir vismaz 10 m garš, vismaz 2,40 m plats un spējīgs sasniegt ātrumu vismaz 80 km/h; aprīkots ar *ABS* bremsēm un Regulā (ES) Nr. 165/2014 noteiktu reģistrācijas kontrolierīci.

(l) DE kategorija

Sastāvs, ko veido eksāmena transportlīdzeklis D kategorijā un piekabe ar maksimālo atļauto masu vismaz 1250 kg, ir vismaz 2,40 m plats un spēj sasniegt ātrumu vismaz 80 km/h; piekabes kravas nodalījumu veido slēgta kaste, kas ir vismaz 2 m plata un 2 m augsta; piekabes faktiskā kopējā masa ir vismaz 800 kg.

(m) D1 kategorija

Transportlīdzeklis D1 apakškategorijā ar maksimālo atļauto masu vismaz 4000 kg, vismaz 5 m garš un spējīgs sasniegt ātrumu vismaz 80 km/h; aprīkots ar *ABS* bremsēm un Regulā (ES) Nr. 165/2014 noteiktu reģistrācijas kontrolierīci.

(n) D1E kategorija

Transportlīdzekļu sastāvs, ko veido eksāmena transportlīdzeklis D1 apakškategorijā un piekabe ar maksimālo atļauto masu vismaz 1250 kg, spēj sasniegt ātrumu vismaz 80 km/h; piekabes kravas nodalījumu veido slēgta kaste, kas ir vismaz 2 m plata un 2 m augsta; piekabes faktiskā kopējā masa ir vismaz 800 kg.

6. Braukšanas prasmes un uzvedība, kas jāpārbauda A1, A2 un A kategorijā

(1) Transportlīdzekļa sagatavošana un tehniskā pārbaude, ņemot vērā ceļu satiksmes drošību

Pretendenti pierāda, ka spēj sagatavoties drošai braukšanai, izpildot šādas prasības:

- (a) sakārtot aizsargtērpu, piemēram, cimdus, zābakus, apģērbu un aizsargķiveri;
- (b) izlases veidā pārbaudīt stāvokli riepām, bremsēm, stūrei, avārijas slēdzim (ja attiecināms), ķēdei, eļļas līmenim, lukturiem, atstarotājiem, virzienrādītājiem un skaņas signālierīci.

(2) Īpaši manevri, kas jāpārbauda, ņemot vērā ceļu satiksmes drošību:

- (a) motocikla nolikšana uz stāvbalksta un atbrīvošana no tā, un pārvietošana ar izslēgtu motoru, ejot blakus transportlīdzeklim;
- (b) motocikla novietošana stāvvietā uz stāvbalksta;
- (c) vismaz divi manevri, kas jāizpilda ar nelielu ātrumu, tostarp slaloms; tas ļauj novērtēt spējas rīkoties vienlaicīgi ar sajūgu un bremsēm, līdzsvaru, skatīšanās virzienu un pozīciju uz motocikla, kā arī kāju novietojumu uz kāju atbalstiem;
- (d) vismaz divi manevri, kas jāizpilda ar lielāku ātrumu: viens manevrs otrajā vai trešajā pārnesei vismaz 30 km/h un viens manevrs, izvairoties no šķēršļiem ar minimālo ātrumu 50 km/h; tas ļauj novērtēt pozīciju uz motocikla, skatīšanās virzienu, līdzsvaru, stūrēšanas tehniku un pārnesei pārslēgšanas tehniku;

- (e) bremsēšana: izpilda vismaz divus bremsēšanas uzdevumus, tostarp avārijas bremsēšanu, braucot ar ātrumu vismaz 50 km/h; tas ļauj novērtēt spējas rīkoties ar priekšējām un aizmugurējām bremsēm, skatīšanās virzienu un pozīciju uz motocikla.

(3) Uzvedība satiksmē

Pretendenti, ievērojot pilnīgu drošību un veicot visus nepieciešamos piesardzības pasākumus, normālas satiksmes situācijās izpilda visas turpmāk norādītās darbības:

- (a) braukšanas uzsākšana: no stāvvietas, pēc apstāšanās uz ceļa; no piebraucamā ceļa;
- (b) braukšana taisni; samainīšanās ar pretimbraucošiem transportlīdzekļiem, tostarp norobežotās vietās;
- (c) braukšana līkumos;
- (d) ceļu krustošanās: iebraukšana krustojumā un ceļu atzarojumā un to šķērsošana;
- (e) virziena maiņa: pagriezieni pa kreisi un pa labi; joslu maiņa;
- (f) uzbraukšana uz automaģistrāles vai nobraukšana no tās (ja tāda ir): izbraukšana no ieskrējiena joslas; nobraukšana uz bremsēšanas joslu;
- (g) apdzīšana/apsteigšana: cita satiksmes dalībnieka apdzīšana (ja iespējams); braukšana gar šķēršļiem, piemēram, stāvošiem vieglajiem automobiļiem; tikt cita satiksmes dalībnieka apdzītam (ja attiecināms);
- (h) ceļa īpatnības (ja iespējams): lokveida krustojumi; dzelzceļa pārbrauktuves; tramvaja/autobusa pieturvietas; gājēju pārejas; braukšana garos augšupceļa/lejupceļa posmos; tuneļi;
- (i) reaģēšana uz bīstamām situācijām un to prognozēšana, izmantojot simulatorus;
- (j) vajadzīgo drošības pasākumu veikšana, nokāpjot no transportlīdzekļa.

7. Braukšanas prasmes un uzvedība, kas jāpārbauda B, B1 un BE kategorijā

- (1) Transportlīdzekļa sagatavošana un tehniskā pārbaude, ņemot vērā ceļu satiksmes drošību

Pretendenti parāda, ka spēj sagatavoties drošai braukšanai, izpildot šādas prasības:

- (a) noregulēt sēdekli, lai iegūtu pareizu sēdus stāvokli;
- (b) noregulēt atpakaļskata spoguļus, drošības jostas un pagalvi, ja tāds ir;
- (c) pārbaudīt, vai durvis ir aizvērtas;
- (d) izlases veidā pārbaudīt stāvokli riepām, stūrei, bremsēm, šķidrumiem (piemēram, motoreļļai, dzesēšanas šķidrumam, apskalošanas šķidrumam), lukturiem, atstarotājiem, virzienrādītājiem un skaņas signālierīcei;
- (e) pārbaudīt drošības faktoros saistībā ar transportlīdzekļa kravu: virsbūve, pārsegi, kravas nodalījuma durvis, kabīnes slēdzene, iekraušanas veids, kravas nostiprināšana (tikai BE kategorija);
- (f) pārbaudīt sakabes mehānismu un bremzes, kā arī elektriskos savienojumus (tikai BE kategorija).

- (2) B un B1 kategorija: īpaši manevri, kas jāpārbauda, ņemot vērā ceļu satiksmes drošību

Eksāmenam izvēlas šādus manevrus (vismaz divus manevrus no četros punktos norādītajiem, tostarp vienu atpakaļgaitā):

- (a) braukšana atpakaļgaitā taisni vai nogriešanās atpakaļgaitā pa labi vai pa kreisi ap stūri, neizbraucot no pareizās braukšanas joslas;
 - (b) transportlīdzekļa apgriešana braukšanai pretējā virzienā, izmantojot pārnesejumus braukšanai uz priekšu un atpakaļgaitā;
 - (c) transportlīdzekļa novietošana stāvvietā un braukšanas uzsākšana no stāvvietas (paralēli, ieslīpi vai perpendikulāri, braucot uz priekšu vai atpakaļgaitā, līdzenā vietā, augšupceļā vai lejupceļā);
 - (d) precīza bremsēšana, lai apstātos; tomēr avārijas bremsēšana nav obligāta.
- (3) BE kategorija: īpaši manevri, kas jāpārbauda, ņemot vērā ceļu satiksmes drošību:
- (a) piekabes savienošana ar mehānisko transportlīdzekli un atvienošana no tā vai atvienošana un atkārtota savienošana; manevrs jāveic tā, lai velkošo transportlīdzekli novietotu stāvvietā blakus piekabei (t. i., dažādās rindās);
 - (b) atpakaļgaita līkumā, kura trajektoriju atstāj dalībvalstu ziņā;
 - (c) droša novietošana stāvvietā iekraušanai/izkraušanai.

(4) Uzvedība satiksmē

Pretendenti, ievērojot pilnīgu drošību un veicot visus piesardzības pasākumus, normālas satiksmes situācijās izpilda visas turpmāk norādītās darbības:

- (a) braukšanas uzsākšana: no stāvvietas, pēc apstāšanās uz ceļa; no piebraucamā ceļa;
- (b) braukšana taisni; samainīšanās ar pretimbraucošiem transportlīdzekļiem, tostarp norobežotās vietās;
- (c) braukšana līkumos;
- (d) ceļu krustošanās: iebraukšana krustojumā un ceļu atzarojumā un to šķērsošana;
- (e) virziena maiņa: pagriezieni pa kreisi un pa labi; braukšanas joslu maiņa;
- (f) uzbraukšana uz automaģistrāles vai nobraukšana no tās (ja tāda ir): izbraukšana no ieskrējiena joslas; nobraukšana uz bremsēšanas joslu;
- (g) apdzīšana/apsteigšana: cita satiksmes dalībnieka apdzīšana (ja iespējams); braukšana gar šķēršļiem, piemēram, stāvošiem vieglajiem automobiļiem; tikt cita satiksmes dalībnieka apdzītam (ja attiecināms);
- (h) ceļa īpatnības (ja iespējams): lokveida krustojumi; dzelzceļa pārbrauktuves; tramvaja/autobusa pieturvietas; gājēju pārejas; braukšana garos augšupceļā/lejupceļā posmos; tuneļi;
- (i) vajadzīgo drošības pasākumu veikšana, izkāpjot no transportlīdzekļa;
- (j) reaģēšana uz bīstamām situācijām un to prognozēšana, izmantojot simulatorus.

8. Braukšanas prasmes un uzvedība, kas jāpārbauda C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 un D1E kategorijā

- (1) Transportlīdzekļa sagatavošana un tehniskā pārbaude, ņemot vērā ceļu satiksmes drošību

Pretendenti pierāda, ka spēj sagatavoties drošai braukšanai, izpildot šādas prasības:

- (a) noregulēt sēdekli, lai iegūtu pareizu sēdus stāvokli;
 - (b) noregulēt atpakaļskata spoguļus, drošības jostas un pagalvi, ja tāds ir;
 - (c) izlases veidā pārbaudīt stāvokli riepām, stūrei, bremzēm, lukturiem, atstarotājiem, virzienrādītājiem un skaņas signālierīcei;
 - (d) pārbaudīt bremžu un stūres sistēmas pastiprinātājus; pārbaudīt stāvokli riteņiem, riteņu stiprinājuma uzgriežņiem, dubļusargiem, vējstiklam, logiem un tīrītājam, šķidrumiem (piemēram, motoreļļai, dzesēšanas šķidrumam, apskalošanas šķidrumam); pārbaudīt un lietot instrumentu paneli, tostarp Regulā (ES) Nr. 165/2014 noteiktās reģistrācijas kontrolierīces. Šo pēdējo prasību nepiemēro pretendentiem, kas vēlas saņemt vadītāja apliecību tādām transportlīdzekļiem C1 vai C1E kategorijā, kas neietilpst minētās regulas darbības jomā;
 - (e) pārbaudīt gaisa spiedienu, gaisa tvertnes un balstiekārtu;
 - (f) pārbaudīt drošības faktoros saistībā ar transportlīdzekļa kravu: virsbūvi, pārsegi, kravas nodalījuma durvis, iekraušanas mehānismu (ja tāds ir), kabīnes slēdzeni (ja tāds ir), iekraušanas veidu, kravas nostiprināšanu (tikai CE, CE, C1, C1E kategorija);
 - (g) pārbaudīt sakābes mehānismu un bremzes, kā arī elektriskos savienojumus (tikai CE, C1E, DE un D1E kategorija);
 - (h) spēt nodrošināt īpašus transportlīdzekļa drošības pasākumus; kontrolēt virsbūvi, pasažieru durvis, avārijas izejas, pirmās palīdzības piederumus, ugunsdzēsības aparātus un citas drošības ierīces (tikai D, DE, D1 un D1E kategorija);
 - (i) saprast ceļu karti, plānot maršrutu, tostarp lietot elektroniskas navigācijas sistēmas (nav obligāti).
- (2) Īpaši manevri, kas jāpārbauda, ņemot vērā ceļu satiksmes drošību
- (a) piekabes savienošana ar mehānisko transportlīdzekli un atvienošana no tā vai atvienošana un atkārtota savienošana; manevrs jāveic tā, lai velkošo transportlīdzekli novietotu stāvvietā blakus piekabei (t.i., dažādās rindās) (tikai CE, C1E, DE un D1E kategorija);
 - (b) atpakaļgaita līkumā, kura trajektoriju atstāj dalībvalstu ziņā;
 - (c) droša novietošana stāvvietā iekraušanai/izkraušanai pie iekraušanas rampas/platformas vai līdzīgas infrastruktūras (tikai C, CE, C1 un C1E kategorija);
 - (d) novietošana stāvvietā, ļaujot pasažieriem droši iekāpt autobusā vai izkāpt no tā (tikai D, DE, D1 un D1E kategorija).
- (3) Uzvedība satiksmē
- Pretendenti, ievērojot pilnīgu drošību un veicot visus nepieciešamos piesardzības pasākumus, normālas satiksmes situācijās izpilda visas turpmāk norādītās darbības:
- (a) braukšanas uzsākšana: no stāvvietas, pēc apstāšanās uz ceļa; no piebraucamā ceļa;
 - (b) braukšana taisni; samainīšanās ar pretimbraucošiem transportlīdzekļiem, tostarp norobežotās vietās;

- (c) braukšana līkumos;
 - (d) ceļu krustošana: iebraukšana krustojumā un ceļu atzarojumā un to šķērsošana;
 - (e) virziena maiņa: pagrieziens pa kreisi un pa labi; braukšanas joslu maiņa;
 - (f) uzbraukšana uz automaģistrāles vai nobraukšana no tās (ja tāda ir): izbraukšana no ieskrējiena joslas; nobraukšana uz bremzēšanas joslu;
 - (g) apdzīšana/apsteigšana: cita satiksmes dalībnieka apdzīšana (ja iespējams); braukšana gar šķēršļiem, piemēram, stāvošiem vieglajiem automobiļiem; tikt cita satiksmes dalībnieka apdzītam (ja attiecināms);
 - (h) ceļa īpatnības (ja iespējams): lokveida krustojumi; dzelzceļa pārbrauktuves; tramvaja/autobusa pieturvietas; gājēju pārejas; braukšana garos augšupceļa/lejupceļa posmos; tuneļi;
 - (i) vajadzīgo drošības pasākumu veikšana, izkāpjot no transportlīdzekļa.
- (4) Droša un energoefektīva transportlīdzekļa vadīšana:
- (a) transportlīdzekļa vadīšana tādā veidā, lai gādātu par drošību un samazinātu degvielas/enerģijas patēriņu un emisijas, paātrinot vai palēninot gaitu, braucot kalnup vai no kalna;
 - (b) reaģēšana uz bīstamām situācijām un to prognozēšana, izmantojot simulatorus.

9. Prasmju un uzvedības eksāmena vērtēšana

- (1) Katrā no iepriekš 6., 7. un 8. punktā minētajām transportlīdzekļa vadīšanas situācijām vērtējums atspoguļo to, cik viegli pretendents kontrolē transportlīdzekļa vadības ierīces, un kā tiek pierādīta spēja pilnīgi droši piedalīties ceļa satiksmē. Eksaminētājam ir eksāmena laikā jājūtas droši. Braukšanas kļūdas vai bīstamu rīcību, kas tieši apdraud eksāmena transportlīdzekli, tā pasažieru vai citu satiksmes dalībnieku drošību, soda, neuzskatot eksāmenu par nokārtotu, neatkarīgi no tā, vai eksaminētājam vai pavadošajai personai bija jāiejaucas. Tomēr eksaminētājs var brīvi izlemt, vai braukšanas prasmju un stila eksāmens ir jāpabeidz.

Braukšanas eksaminētāji ir apmācīti pareizi izvērtēt pretendentu spēju braukt droši. Braukšanas eksaminētāju darbu pārrauga un kontrolē dalībvalsts pilnvarota iestāde, lai nodrošinātu pareizu un konsekventu kļūdu novērtējumu saskaņā ar šajā pielikumā noteiktajiem standartiem.

- (2) Vērtēšanas laikā braukšanas eksaminētāji pievērš īpašu uzmanību tam, vai pretendents demonstrē piesardzību un draudzīgu uzvedību. Tas atspoguļo braukšanas uzvedību kopumā, un braukšanas eksaminētājs to ņem vērā vispārīgajā kopiespaidā par pretendentu. Tas aptver pielāgotu un noteiktu (drošu) braukšanu, ņemot vērā ceļa un laika apstākļus, pārējo satiksmi un citu ceļu satiksmes dalībnieku (īpaši — neaizsargāto ceļu satiksmes dalībnieku) intereses un prognozēšanu.
- (3) Turklāt braukšanas eksaminētājs novērtē, vai pretendents:
- (a) pārvalda transportlīdzekli, ņemot vērā: drošības jostu, atpakaļskata spoguļus, pagalvju pareizu izmantošanu, sēdekļa stāvokli, lukturu un cita aprīkojuma pareizu izmantošanu, sajūga, pārnēsmaķārbas, akseleratora, bremžu sistēmu (tostarp trešo bremžu sistēmu, ja tāda ir), stūrēšanu, transportlīdzekļa pārvaldīšanu dažādos apstākļos, dažādos kustības ātrumos, gaitas laidenību uz ceļa, transportlīdzekļa masu, gabarītus un raksturlielumus, kravas masu un veidu (tikai BE, C, C1, C1E, DE, D1E kategorija), pasažieru komfortu (tikai D,

- DE, D1 un D1E kategorija) (bez liela paātrinājuma, mierīga braukšana un bez straujas bremsēšanas),
- (b) brauc ekonomiskā, drošā un energoefektīvā veidā, ņemot vērā apgriezienus minūtē, pārnenumu pārslēgšanu, bremsēšanu un paātrinājumu (tikai B, BE, C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 un D1E kategorija);
 - (c) ievēro novērošanas nosacījumus: vispārīga novērošana, pareiza spoguļu izmantošana, skats tālumā, vidējā un tuvā attālumā;
 - (d) ievēro priekšroku/ceļa došanu: priekšroku krustojumos un ceļu atzarojumos; ceļa došanu citos gadījumos (piemēram, mainot virzienu, mainot joslas, īpašu manevru laikā);
 - (e) ievēro transportlīdzekļa pareizu atrašanās vietu uz ceļa: pareizu vietu uz ceļa, joslās, lokveida kustībā, līkumos atbilstoši transportlīdzekļa veidam un raksturlielumiem, savlaicīgu pozīcijas ieņemšanu;
 - (f) ievēro distanci: saglabā piemērotu distanci un intervālu; saglabā piemērotu distanci no citiem ceļu satiksmes dalībniekiem, it sevišķi neaizsargātiem ceļu satiksmes dalībniekiem;
 - (g) ievēro ātruma ierobežojumus un ieteikumus: nepārsniedz maksimālo atļauto ātrumu, ātrumu pielāgo laika/kustības apstākļiem un attiecīgā gadījumā līdz valstī noteiktajam ātruma ierobežojumam, brauc ar tādu ātrumu, ka iespējams apstāties pārrēdamā un brīvā ceļa posmā, ātrumu pielāgo tāda paša veida satiksmes dalībnieku vidējam ātrumam;
 - (h) ievēro luksofora signālus, ceļazīmes un citas norādes: pareizi rīkojoties pie luksofora, pakļaujoties satiksmes regulētāju norādījumiem, pareizi rīkojoties atbilstoši ceļa zīmēm (aizlieguma vai rīkojuma), pareizi rīkojoties atbilstīgi ceļa apzīmējumiem,
 - (i) ievēro signālu došanu: nepieciešamības gadījumā signalizē pareizi un savlaicīgi, pareizi rādot kustības virziena maiņu, pienācīgi rīkojoties, reaģējot uz visiem citu ceļa satiksmes dalībnieku signāliem,
 - (j) pārvalda bremsēšanu un apstāšanos: savlaicīgi palēninot gaitu, bremsējot vai apstājoties atbilstoši apstākļiem, prognozējot, izmantojot dažādas bremsu sistēmas (tikai C, CE, D un DE kategorija), izmantojot citas ātruma samazināšanas sistēmas, kas nav bremses (tikai C, CE, D un DE kategorija).

10. Eksāmena ilgums

Eksāmena ilgums un nobrauktais attālums ir pietiekams, lai novērtētu prasmes un uzvedību, kā noteiks šā pielikuma B iedaļā. Nekādā ziņā laiks, ko pavada, braucot pa ceļu, nevar būt īsāks par 25 minūtēm A, A1, A2, B, B1 un BE kategorijai un īsāks par 45 minūtēm — pārējām kategorijām. Tas neietver pretendenta uzņemšanu, transportlīdzekļa sagatavošanu, transportlīdzekļa tehnisko pārbaudi, ņemot vērā ceļu satiksmes drošību, īpašos manevrus un praktiskās pārbaudes rezultātu paziņošanu.

11. Eksāmena norises vieta

To eksāmena daļu, kurā novērtē īpašos manevrus, veic uz īpaša eksāmena laukuma. Kur vien iespējams, to eksāmena daļu, kurā novērtē braukšanas uzvedību satiksmē, veic uz ceļiem ārpus apdzīvotām vietām, ātrgaitas maģistrālēm un autostrādēm (vai līdzīgiem ceļiem), kā arī uz jebkurām pilsētas ielām (dzīvojamās zonās, 30 un 50 km/h zonās, pilsētas ātrgaitas maģistrālēs), kas vadītājiem varētu radīt dažāda

veida grūtības. Vēlams arī eksāmenu veikt vietās ar dažādu satiksmes blīvumu. Laiku, ko pavada, braucot pa ceļu, izmanto optimāli, lai izvērtētu pretendentu dažādās satiksmes vietās, sevišķi uzsverot to maiņas.

II. ZINĀŠANAS, PRASMES UN UZVEDĪBA MOTORIZĒTA TRANSPORTLĪDZEKĻA VADĪŠANAI

Visu motorizēto transportlīdzekļu vadītājiem jebkurā brīdī ir zināšanas, prasmes un uzvedība, kā aprakstīts 1.–9. punktā, lai viņi spētu:

- atpazīt un prognozēt satiksmes bīstamību un apdraudējumus, kā arī novērtēt to nopietnību;
- pietiekami pārvaldīt savu transportlīdzekli, lai neradītu bīstamas situācijas, un atbilstīgi reaģētu, ja šādas situācijas rodas;
- izpildīt ceļu satiksmes noteikumus un jo īpaši tos, kas paredzēti, lai novērstu ceļu satiksmes negadījumus un saglabātu satiksmes plūsmu;
- konstatēt visus savu transportlīdzekļu būtiskākos tehniskos bojājumus, jo īpaši tos, kas apdraud drošību, un attiecīgā veidā tos novērst;
- ņemt vērā visus faktoros, kas ietekmē vadīšanas uzvedību (piemēram, alkohols, nogurums, vāja redze utt.), lai pilnībā saglabātu spējas braukt droši;
- palīdzēt nodrošināt visu ceļu satiksmes dalībnieku, it sevišķi neaizsargāto ceļu satiksmes dalībnieku, drošību, izrādot pienācīgu cieņu citiem ceļu satiksmes dalībniekiem;
- pietiekami pārzināt riska faktoros, kas saistīti ar mikromobilitātes veidiem;
- pietiekami pārzināt ar alternatīvu degvielu darbināmu transportlīdzekļu drošības aspektus;
- pietiekami pārzināt pilnveidotu vadītājam asistējošu sistēmu un citu transportlīdzekļa automatizācijas funkciju izmantošanu.

Dalībvalstis var veikt visus atbilstīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka vadītāji, kuri ir zaudējuši 1.–9. punktā aprakstītās zināšanas, prasmes un uzvedības spējas, var šīs zināšanas un prasmes atgūt un turpina ievērot tādu braukšanas uzvedību, kāda vajadzīga, vadot motorizētu transportlīdzekli.

III PIELIKUMS

MINIMĀLIE STANDARTI ATTIECĪBĀ UZ FIZISKO UN GARĪGO PIEMĒROTĪBU MOTORIZĒTA TRANSPORTLĪDZEKĻA VADĪŠANAI

DEFINĪCIJAS

1. Šajā pielikumā transportlīdzekļu vadītājus iedala divās grupās:
 - (1) 1. grupa: transportlīdzekļu vadītāji A, A1, A2, AM, B, B1 un BE kategorijā;
 - (2) 2. grupa: transportlīdzekļu vadītāji C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 un D1E kategorijā;
 - (3) valsts tiesību aktos var noteikt, ka šā pielikuma noteikumus, kas attiecas uz 2. grupas vadītājiem, piemēro tiem B kategorijas transportlīdzekļu vadītājiem, kuri savu transportlīdzekļa vadītāja apliecību izmanto profesionāliem mērķiem (taksometri, ātrā medicīniskā palīdzība utt.).
2. Līdzīgi pirmās transportlīdzekļa vadītāja apliecības pretendenti vai pretendenti uz vadītāja apliecības atjaunošanu tiek klasificēti tajā grupā, kurai viņi būs piederīgi, kad apliecība tiks izdota vai atjaunota.

VESELĪBAS PĀRBAUDES

3. 1. grupa

Pretendenti veic savas fiziskās un garīgās piemērotības motorizēta transportlīdzekļa vadīšanai pašnovērtējumu.

Pretendentiem ir jāiziet veselības pārbaude, ja no viņu fiziskās un garīgās piemērotības pašnovērtējuma pēc nepieciešamo formalitāšu pabeigšanas vai eksāmenu laikā, kas viņiem jānokārto pirms vadītāja apliecības iegūšanas, kļūst redzams, ka viņiem ir viens vai vairāki ar veselību saistīti nespējas veidi, kas minēti šajā pielikumā.

Transportlīdzekļu vadītājiem to pašu procedūru piemēro arī vadītāja apliecības atjaunošanas gadījumā.

4. 2. grupa

Pirms pretendentiem pirmoreiz izdod transportlīdzekļa vadītāja apliecību, viņiem veic veselības pārbaudi, un turpmāk transportlīdzekļu vadītājiem atbilstīgi vietējai valsts sistēmai pastāvīgās dzīvesvietas dalībvalstī ir jāiziet veselības pārbaude ik reizi, kad viņu vadītāja apliecība tiek atjaunota.

5. Dalībvalstu noteiktie standarti par vadītāja apliecību izdošanu un turpmāku atjaunošanu var būt stingrāki nekā šajā pielikumā noteiktie.

REDZE

6. Visiem vadītāja apliecības pretendentiem veic pienācīgu pārbaudi, lai pārlicinātos, ka viņiem ir motorizēto transportlīdzekļu vadīšanai atbilstīgs redzes asums un redzes lauks. Ja ir iemesls šaubām, vai pretendenta redze ir atbilstīga, viņš būtu jāpārbauda kompetentai medicīnas iestādei. Šajā pārbaudē īpaši pievērš vērību: redzes asumam, redzes laukam, redzei krēslā, jutīgumam pret apzīlbinošu gaismu un kontrasta jutībai, diplopijai un citām redzes funkcijām, kas var apdraudēt transportlīdzekļa drošu vadīšanu.

Attiecībā uz 1. grupas vadītājiem, kuru redzes lauks vai redzes asums neatbilst noteiktajam standartam, bet ir iemesls uzskatīt, ka vadītāja apliecības izdošana

pretendentam neapdraudētu ceļu satiksmes drošību, vadītāja apliecību var izdot “atsevišķos izņēmuma gadījumos”; šādos gadījumos vadītājam veic pārbaudi kompetentā medicīnas iestādē, lai pierādītu, ka nav citu redzes funkciju traucējumu, tostarp jutīguma pret apžilbinošu gaismu, kontrasta jutības un vājas redzes krēslā. Vadītājs vai pretendents arī nokārto pozitīvu praktisko eksāmenu, ko veic kompetenta iestāde.

1. grupa

- (1) Pretendentiem uz vadītāja apliecību vai šādas apliecības atjaunošanu ir binokulārās redzes asums, vajadzības gadījumā lietojot koriģējošās lēcas, vismaz 0,5, skatoties ar abām acīm kopā.

Turklāt horizontālais redzes lauks ir vismaz 120 grādi, bet tā plašums — vismaz 50 grādi pa kreisi un pa labi un 20 grādi uz augšu un uz leju. Nav redzes traucējumu 20 centrālo grādu rādiusā.

Ja ir konstatēta vai deklarēta progresējoša acu slimība, vadītāja apliecības var izdot vai atjaunot ar noteikumu, ka pretendentam regulāri veic pārbaudes kompetentā medicīnas iestādē.

- (2) Pretendentiem uz jaunu vadītāja apliecību vai šādas apliecības atjaunošanu, kuriem ir pilnīgs funkcionāls redzes zudums vienā acī vai kuri izmanto tikai vienu aci (piemēram, diplopijas gadījumā), redzes asums ir vismaz 0,5, vajadzības gadījumā lietojot koriģējošās lēcas. Kompetenta medicīnas iestāde apstiprina, ka šis monokulārās redzes stāvoklis ir pastāvējis pietiekami ilgi, lai būtu notikusi adaptācija, un ka šīs acs redzes lauks atbilst 6. punkta 1. apakšpunkta prasībai.
- (3) Ja diplopija vai redzes zudums vienā acī konstatēts nesen, nosaka pietiekamu adaptācijas laikposmu (piemēram, seši mēneši), kura laikā vadīt transportlīdzekli nav atļauts. Pēc minētā laikposma beigām transportlīdzekļa vadīšana ir atļauta tikai pēc redzes speciālista un transportlīdzekļa vadīšanas eksperta labvēlīga atzinuma saņemšanas.

2. grupa

- (4) Pretendentiem uz jaunu vadītāja apliecību vai šādas apliecības atjaunošanu redzes asums labāk redzošajai acij ir vismaz 0,8 un sliktāk redzošajai acij – vismaz 0,1, vajadzības gadījumā lietojot koriģējošās lēcas. Ja vērtību 0,8 un 0,1 sasniegšanai lieto koriģējošās lēcas, minimālo redzes asumu (0,8 un 0,1) panāk, to koriģējot vai nu ar brillēm, kuru stiprums nepārsniedz plus astoņas dioptrijas, vai ar kontaktlēcām. Korekcijai jābūt viegli panesamai.

Turklāt abu acu horizontālais redzes lauks ir vismaz 160 grādi, bet tā plašums — vismaz 70 grādi pa kreisi un pa labi un 30 grādi uz augšu un uz leju. Nav redzes traucējumu 30 centrālo grādu rādiusā.

Vadītāja apliecību neizdod un neatjauno pretendentiem vai vadītājiem, kuriem konstatēti kontrasta jutības traucējumi vai diplopija.

Ja ir būtisks redzes zudums vienā acī, nosaka pietiekamu adaptācijas laikposmu (piemēram, seši mēneši), kura laikā personai vadīt transportlīdzekli nav atļauts. Pēc minētā laikposma beigām transportlīdzekļa vadīšana ir atļauta tikai pēc redzes speciālista un transportlīdzekļa vadīšanas eksperta labvēlīga atzinuma saņemšanas.

DZIRDE

7. Vadītāju apliecības 2. grupas pretendentiem vai vadītājiem var izdot vai atjaunot, pamatojoties uz kompetento medicīnas iestāžu atzinumu; īpašu vērību veselības pārbaudēs pievērš kompensācijas spējai.

PERSONAS AR FIZISKIEM TRAUCĒJUMIEM

8. Vadītāju apliecības neizdod vai neatjauno pretendentiem vai vadītājiem, kuriem ir balsta un kustību orgānu sistēmas sūdzības vai traucējumi, kas padara bīstamu motorizēta transportlīdzekļa vadīšanu.

1. grupa

- (1) Vadītāju apliecības ar konkrētiem ierobežojumiem var izdot pretendentiem vai vadītājiem ar fiziskiem traucējumiem pēc kompetentas medicīnas iestādes izdota atzinuma. Šis atzinums balstās uz attiecīgās sūdzības vai traucējuma novērtējumu un, ja nepieciešams, uz praktisku pārbaudi. Tajā arī norāda, kāda veida pārveidojumi transportlīdzeklim nepieciešami un to, vai vadītājam jālieto kāda ortopēdiska ierīce, ciktāl prasmju un uzvedības eksāmens parāda, ka ar tādu ierīci transportlīdzekļa vadīšana nebūtu bīstama.
- (2) Vadītāja apliecību jebkuram pretendentam vai vadītājam, kurš cieš no progresējošas slimības, var izdot vai atjaunot ar noteikumu, ka šai personai regulāri veic pārbaudes, lai pārlicinātos, ka viņa joprojām spēj pilnīgi droši vadīt transportlīdzekli.

Ja fiziskais traucējums ir nemainīgs, vadītāja apliecību var izdot vai atjaunot, nenosakot pretendentam regulāras veselības pārbaudes.

2. grupa

- (3) Kompetentā medicīnas iestāde pienācīgi ņem vērā papildu riskus un bīstamības, kas saistītas ar tādu transportlīdzekļu vadīšanu, kurus aptver šīs grupas definīcija.

SIRDS UN ASINSVADU SLIMĪBAS

9. Sirds un asinsvadu medicīniskie stāvokļi vai slimības var izraisīt pēkšņu smadzeņu funkciju pasliktināšanos, kas apdraud ceļu satiksmes drošību. Šie medicīniskie stāvokļi ir pamats, lai transportlīdzekļa vadīšanai noteiktu pagaidu vai pastāvīgus ierobežojumus.

- (1) Šādu sirds un asinsvadu medicīnisko stāvokļu gadījumā vadītāja apliecības var izdot vai atjaunot norādīto grupu pretendentiem vai vadītājiem tikai pēc tam, kad šis medicīniskais stāvoklis ir efektīvi ārstēts un saņemta kompetenta medicīniskā atļauja un, ja nepieciešams, veiktas regulāras medicīniskās pārbaudes:
- (a) bradikardijas (sinusa mezgla slimības un ierosas traucējumi) un tahikardijas (supraventrikulārās un ventrikulārās aritmijas) ar aritmijas medicīnisko stāvokļu izraisītu sinkopes vai sinkopes epizožu vēsturi (attiecas uz 1. un 2. grupu);
- (b) bradikardijas: sinusa mezgla slimības un ierosas traucējumi ar otrās pakāpes *Mobica II* atrioventrikulāro (AV) blokādi, trešās pakāpes AV blokādi vai mainīgu kambara atzaru blokādi (attiecas tikai uz 2. grupu);
- (c) tahikardijas (supraventrikulārās un ventrikulārās aritmijas) ar:

- sirds strukturālo slimību un ilgstošu ventrikulāro tahikardiju (VT) (attiecas uz 1. un 2. grupu) vai
- polimorfisku īslaicīgu VT, ilgstošu ventrikulāro tahikardiju vai ar norādi uz defibrilatoru (attiecas tikai uz 2. grupu);
- (d) stenokardijas simptomi (attiecas uz 1. un 2. grupu);
- (e) pastāvīga elektrokardiostimulatora implantācija vai nomaiņa (attiecas tikai uz 2. grupu);
- (f) defibrilatora implantācija vai nomaiņa vai atbilstīgs vai neatbilstīgs defibrilatora šoks (attiecas tikai uz 1. grupu);
- (g) sinkope (īslaicīgs samaņas un posturālā tonusa zudums, ko raksturo strauja iestāšanās, īslaicīgums un spontāna atveseļošanās un ko izraisa vispārēja smadzeņu nepietiekoša apasiņošana, ar iespējamu reflektoru izcelsmi, ar nezināmu cēloni, ja nav pierādījumu par pamatā esošu sirds slimību) (attiecas uz 1. un 2. grupu);
- (h) akūts koronārais sindroms (attiecas uz 1. un 2. grupu);
- (i) stabila stenokardija, ja simptomi neparādās pie mērenas fiziskās slodzes (attiecas uz 1. un 2. grupu);
- (j) perkutāna koronārā intervence (*PCI*) (attiecas uz 1. un 2. grupu);
- (k) koronārās artērijas šuntēšanas ķirurģija (*CABG*) (attiecas uz 1. un 2. grupu);
- (l) trieka / pārejoša išēmiska lēkme (*TIA*) (attiecas uz 1. un 2. grupu);
- (m) būtiska miega artērijas stenoze (attiecas tikai uz 2. grupu);
- (n) maksimālais aortas diametrs pārsniedz 5,5 cm (attiecas tikai uz 2. grupu);
- (o) sirds mazspēja:
 - Ņujorkas Sirds asociācijas klasifikācija (*NYHA*) I, II, III (attiecas tikai uz 1. grupu),
 - *NYHA* I un II, ja kreisā kambara izsviedes frakcija ir vismaz 35 % (attiecas tikai uz 2. grupu);
- (p) sirds transplantācija (attiecas uz 1. un 2. grupu);
- (q) sirdsdarbības veicināšanas ierīces (attiecas tikai uz 1. grupu);
- (r) sirds vārstuļu operācija (attiecas uz 1. un 2. grupu);
- (s) ļaundabīga hipertensija (paaugstināts sistoliskais asinsspiediens ≥ 180 mmHg vai diastoliskais asinsspiediens ≥ 110 mmHg saistībā ar gaidāmiem vai progresējošiem orgānu bojājumiem) (attiecas uz 1. un 2. grupu);
- (t) III kategorijas asinsspiediens (diastoliskais asinsspiediens ≥ 110 mmHg un/vai sistoliskais asinsspiediens ≥ 180 mmHg) (attiecas tikai uz 2. grupu);
- (u) iedzimta sirdskaite (attiecas uz 1. un 2. grupu);
- (v) hipertrofiska kardiomiopātija, ja bez sinkopes (attiecas tikai uz 1. grupu);

- (w) garā *QT* intervāla sindroms ar sinkopi, *Torsade des Pointes* vai *QTc* > 500 ms (attiecas tikai uz 1. grupu).
- (2) Šādu sirds un asinsvadu medicīnisko stāvokļu gadījumā transportlīdzekļa vadītāja apliecības neizdod vai neatjauno pretendentiem vai vadītājiem, kuri pieder pie norādītajām grupām:
- (a) defibrilatora implants (attiecas tikai uz 2. grupu);
 - (b) perifēro asinsvadu slimība – krūšu un vēdera aortas aneirisma, ja maksimālais aortas diametrs ir tāds, ka tas rada ievērojamu pārrāvuma risku un tādējādi strauju un pēkšņu spēku zudumu (attiecas uz 1. un 2. grupu);
 - (c) sirds mazspēja:
 - *NYHA* IV (attiecas tikai uz 1. grupu),
 - *NYHA* III un IV (attiecas tikai uz 2. grupu);
 - (d) sirdsdarbības veicināšanas ierīces (attiecas tikai uz 2. grupu);
 - (e) sirds vārstuļa slimība ar aortas vārstuļa nepietiekamību, mitrālo nepietiekamību vai mitrālo stenozi, ja funkcionālās spējas ir *NYHA* IV vai ja ir bijušas sinkopes epizodes (attiecas tikai uz 1. grupu);
 - (f) sirds vārstuļa slimība *NYHA* III vai IV, vai ar izsviedes frakciju (EF) zem 35 %, mitrālo stenozi un smagu plaušu hipertensiju vai ar smagu ehokardiogrāfisku aortas stenozi vai aortas stenozi, kas rada sinkopi; izņemot pilnīgi asimptomātisku smagu aortas stenozi, ja slodzes panesamības testa prasības ir izpildītas (attiecas tikai uz 2. grupu);
 - (g) strukturālās un elektriskās kardiomiopātijas — hipertrofiska kardiomiopātija ar sinkopes vēsturi, vai ja izpildās divi vai vairāki šādi nosacījumi: kreisā kambara (*LV*) sienas biezums > 3 cm, īslaicīga ventrikulārā tahikardija, pēkšņa nāve ģimenes vēsturē (starp pirmās pakāpes radniekiem), slodzes laikā nepaaugstinās asinsspiediens (attiecas tikai uz 2. grupu);
 - (h) garā *QT* intervāla sindroms ar sinkopi, *Torsade des Pointes* un *QTc* > 500 ms (attiecas tikai uz 2. grupu).
 - (i) Brugada sindroms ar sinkopi vai pēkšņu sirdsdarbības apstāšanos (attiecas uz 1. un 2. grupu).

Transportlīdzekļa vadītāja apliecības var izdot vai atjaunot izņēmuma gadījumos ar nosacījumu, ka to pienācīgi pamato kompetents medicīniskais atzinums un tiek veiktas regulāras medicīniskās pārbaudes, nodrošinot, ka persona vēl ir spējīga droši vadīt transportlīdzekli, ņemot vērā tās medicīnisko stāvokli.

(3) Citas kardiomiopātijas

Novērtē pēkšņas rīcībnespējas risku pretendentiem vai vadītājiem ar labi aprakstītām kardiomiopātijām (piemēram, aritmogēna labā kambara kardiomiopātija, dilatācijas kardiomiopātija, kateholamīnerģiska polimorfa ventrikulāra tahikardija un īsā *QT* intervāla sindroms) vai ar jaunām kardiomiopātijām, kādas var atklāt. Ir vajadzīgs rūpīgs speciālista izvērtējums. Jāņem vērā konkrētās kardiomiopātijas prognostiskās iezīmes.

- (4) Dalībvalstis var ierobežot transportlīdzekļa vadītāja apliecības izdošanu vai atjaunošanu pretendentiem, vai vadītājiem ar sirds un asinsvadu slimībām.

CUKURA DIABĒTS

10. Turpmākajos punktos piemēro šādas definīcijas:

“smaga hipoglikēmija” nozīmē to, ka ir vajadzīga citas personas palīdzība;

“atkārtota hipoglikēmija” nozīmē smagas hipoglikēmijas atkārtošanās 12 mēnešu laikā.

1. grupa

- (1) Vadītāju apliecības var izdot vai atjaunot pretendentiem vai vadītājiem, kas slimo ar cukura diabētu. Ja lieto zāles, atbilstoši katram gadījumam pretendentiem ir apstiprināts medicīniskais atzinums un jāiziet regulāras medicīniskās pārbaudes, kuru intervāls nedrīkst pārsniegt desmit gadus.
- (2) Pretendentam vai vadītājam, kurš slimo ar diabētu un lieto zāles, kuras var izraisīt hipoglikēmijas risku, jāpierāda, ka viņš apzinās hipoglikēmijas risku un spēj adekvāti kontrolēt šādu medicīnisko stāvokli.

Vadītāju apliecības netiek izdotas vai atjaunotas pretendentiem vai vadītājiem, kuri nepietiekami apzinās hipoglikēmijas problēmu.

Vadītāju apliecības neizdod vai neatjauno pretendentiem vai vadītājiem, kuriem konstatēta atkārtota smaga hipoglikēmija, izņemot gadījumus, ja tiem ir kompetents medicīniskais atzinums un tiek veiktas regulāras medicīniskās pārbaudes. Ja nomoda laikā ir atkārtota nopietna hipoglikēmija, vadītāja apliecības neizdod vai neatjauno uz laikposmu līdz 3 mēnešiem pēc pēdējās epizodes.

Transportlīdzekļa vadītāju apliecības var izdot vai atjaunot izņēmuma gadījumos ar nosacījumu, ka to pienācīgi pamato kompetents medicīniskais atzinums un tiek veiktas regulāras medicīniskās pārbaudes, nodrošinot, ka persona vēl ir spējīga droši vadīt transportlīdzekli, ņemot vērā tās medicīnisko stāvokli.

2. grupa

- (3) Var apsvērt to, vai izdot/atjaunot 2. grupas vadītāju apliecības vadītājiem, kuri slimo ar cukura diabētu. Ja tiek lietotas zāles, kuras var izraisīt hipoglikēmiju (t. i., insulīns un dažas tabletes), ņem vērā šādus kritērijus:
- (a) pēdējos 12 mēnešos nopietni hipoglikēmijas gadījumi nav konstatēti;
 - (b) vadītājs pilnībā apzinās hipoglikēmijas risku;
 - (c) vadītājam ir jāpierāda medicīniskā stāvokļa adekvāta kontrole, izmantojot glikozes satura asinīs sensorus, insulīna sūkni, insulīna pildspalvu un/vai hibrīda slēgto cilpu vismaz divreiz dienā un pirms transportlīdzekļa vadīšanas;
 - (d) vadītājam ir jāpierāda, ka viņš saprot hipoglikēmijas risku;
 - (e) nav citu diabēta radītu komplikāciju, kas traucētu vadīt transportlīdzekli.

Turklāt minētajos gadījumos šādas apliecības izsniedz, pamatojoties uz kompetentas medicīnas iestādes atzinumu un regulārām medicīniskām pārbaudēm, kuru intervāls nepārsniedz trīs gadus.

- (4) Par smagu hipoglikozes gadījumu nomodā, pat ja tas nav saistīts ar transportlīdzekļa vadīšanu, ziņo, un tas var būt par cēloni apliecības statusa pārskatīšanai.

NEIROLOĢISKĀS SLIMĪBAS UN OBSTRUKTĪVĀS MIEGA APNOJAS SINDROMS

11. Pretendentiem ar neiroloģiskām slimībām un obstruktīvās miega apnojas sindromu piemēro šādus noteikumus.

NEIROLOĢISKĀS SLIMĪBAS

- (1) Pretendentiem vai vadītājiem ar smagām neiroloģiskām slimībām vadītāja apliecību neizdod vai neatjauno, ja vien pieteikums nav pamatots ar apstiprinātu medicīnisku atzinumu.

Ņem vērā neiroloģiskus traucējumus, kas saistīti ar slimībām vai ķirurģisku iejaukšanos un kas ietekmē centrālo vai perifēro nervu sistēmu, novedot pie sensoriskiem vai motoriskiem traucējumiem un ietekmējot līdzsvara sajūtu un koordināciju, saistībā ar funkcionālo ietekmi un progresēšanas risku. Tādos gadījumos, ja pastāv medicīniskā stāvokļa pasliktināšanās risks, vadītāja apliecības izdošana vai atjaunošana var būt atkarīga no periodiska novērtējuma.

OBSTRUKTĪVĀS MIEGA APNOJAS SINDROMS

- (2) Turpmākajos punktos:

“mērens obstruktīvās miega apnojas sindroms” ir apnoju un hipopnoju skaits stundā (apnojas un hipopnojas indekss) no 15 līdz 29;

“smags obstruktīvās miega apnojas sindroms” ir apnojas un hipopnojas indekss no 30 un vairāk; abi ir saistīti ar pārmērīgu miegainību dienas laikā.

- (3) Pretendentiem vai vadītājiem, par kuriem ir aizdomas par mērenu vai smagu obstruktīvās miega apnojas sindromu, vadītāja apliecību neizdod un neatjauno, iekams nav saņemts padziļināts apstiprināts medicīnisks atzinums. Līdz diagnoze tiek apstiprināta, šiem pretendentiem vai vadītājiem var ieteikt atturēties no transportlīdzekļa vadīšanas.
- (4) Vadītāja apliecību var izdot tiem pretendentiem vai vadītājiem ar mērenu vai smagu obstruktīvās miega apnojas sindromu, kuri apliecina, ka savu slimību tie pietiekami kontrolē un ievēro piemērotu ārstēšanu, un parāda miegainības mazināšanos, ko apstiprina oficiāls medicīniskais atzinums.
- (5) Pretendentiem vai vadītājiem ar mērenu vai smagu obstruktīvās miega apnojas sindromu, kuri uzsākuši ārstēšanu, ne retāk kā reizi trijos gados 1. grupas vadītājiem un ne retāk kā reizi gadā 2. grupas vadītājiem veic regulāras veselības pārbaudes, lai noteiktu, kāda ir pacienta līdzestība, vai ārstēšana tiek labi uzraudzīta un vai ir vajadzīgs ārstēšanu turpināt.

EPILEPSIJA

12. Epileptiskas lēkmes vai citi pēkšņi apziņas traucējumi ir nopietns ceļu satiksmes drošības apdraudējums, ja tie rodas personai, kura vada motorizētu transportlīdzekli.

Turpmākajos punktos:

“epilepsija” ir medicīniskais stāvoklis, kad attiecīgajai personai ir bijušas divas vai vairāk epileptiskas lēkmes mazāk nekā piecu gadu laikā;

“provocēta epileptiskā lēkme” ir identificējama lēkme, kurai ir atpazīstams to izraisošais faktors, ko var novērst.

Personai, kurai ir sākotnēja vai izolēta lēkme vai samaņas zudums, iesaka nevadīt transportlīdzekli. Ir vajadzīgs speciālista ziņojums, kurā norādīts laikposms, kurā persona nedrīkst vadīt transportlīdzekli, un turpmāk veicamie pasākumi.

Ir ārkārtīgi svarīgi konstatēt personas konkrēto epileptisko sindromu un epileptiskās lēkmes veidu, lai varētu veikt atbilstošu minētās personas pārbaudi saistībā ar transportlīdzekļa vadīšanas drošību (ieskaitot turpmāko lēkmju rašanās risku) un noteikt atbilstošu terapiju. To dara neirologs.

1. grupa

- (1) To vadītāju apliecības, kuri pieder pie 1. grupas vadītājiem un slimo ar epilepsiju, pārskata tik ilgi, līdz vismaz piecus gadus nav bijušas lēkmes.

Ja personai ir epilepsija, ir uzskatāms, ka nav izpildīti kritēriji, lai saņemtu beznosacījumu vadītāja apliecību. Iestādei, kas izsniedz vadītāju apliecības, nosūta paziņojumu.

- (2) Provocēta epileptiskā lēkme. Pretendentu, kuram ir šāda veselības problēma, kas, vadot transportlīdzekli, visticamāk, neatkārtosies, izskatot katru gadījumu atsevišķi, var atzīt par spējīgu vadīt transportlīdzekli ar noteikumu, ka ir saņemts neirologa atzinums (vajadzības gadījumā novērtējumu sagatavo saskaņā ar citām attiecīgajām III pielikuma iedaļām (piemēram, alkohola vai citu blakusslimību gadījumā)).
- (3) Pirmā vai vienīgā neprovocētā lēkme. Pretendentu, kuram bijusi pirmā neprovocētā epileptiskā lēkme, var atzīt par spējīgu vadīt transportlīdzekli, ja sešu mēnešu laikā viņam nav bijušas lēkmes un ja ir atbilstošs medicīniskais novērtējums. Valsts iestādes var vadītājiem, kuriem ir zināmi labi prognozes rādītāji, atļaut agrāk atsākt vadīt transportlīdzekli.
- (4) Citi bezsamaņas veidi. Bezsamaņas gadījumus izvērtē atbilstīgi to biežumam transportlīdzekļa vadīšanas laikā.
- (5) Epilepsija. Ja gada laikā vadītājiem vai pretendentiem nav bijušas lēkmes, viņi drīkst vadīt transportlīdzekli.
- (6) Lēkmes, kas izpaužas tikai miegā. Pretendentam vai vadītājam, kuram nav bijušas citu veidu epileptiskās lēkmes kā tikai miegā, drīkst atļaut vadīt transportlīdzekli, ja šī kārtība paredzēta laikposmam, kas nav īsāks par laikposmu, kas noteikts epileptisko lēkmju gadījumā. Ja ir konstatēti lēkmju gadījumi nomodā, vadītāja apliecību var izdot tikai tad, ja viena gada laikā nav bijušas lēkmes (sk. “Epilepsija” 12. punkta 5. apakšpunktā).
- (7) Lēkmes, kas neietekmē apziņu vai spēju rīkoties. Pretendentam vai vadītājam, kuram nav bijušas citu veidu lēkmes kā tikai lēkmes, kas neietekmē apziņu un nerada funkcionālus traucējumus, drīkst atļaut vadīt transportlīdzekli, ja šī kārtība paredzēta laikposmam, kas nav īsāks par laikposmu, kas noteikts epileptisko lēkmju gadījumā. Ja ir konstatēti citi lēkmju gadījumi, vadītāja apliecību var izdot tikai tad, ja viena gada laikā nav bijušas lēkmes (sk. “Epilepsija” 12. punkta 5. apakšpunktā).
- (8) Lēkmes, ko izraisa ārsta norīkotas epilepsijas terapijas izmaiņas vai samazināšana. Pacientam var ieteikt nevadīt transportlīdzekli sešus mēnešus,

sākot no zāļu lietošanas samazināšanas perioda sākuma, un sešus mēnešus pēc ārstēšanas pārtraukšanas. Ja ārsta ieteiktajā zāļu pārtraukšanas vai maiņas periodā parādās lēkmes, trīs mēnešus nedrīkst vadīt transportlīdzekli, ja atsāk iepriekš noteikto efektīvo ārstēšanu.

- (9) Stāvoklis pēc operācijas epilepsijas ārstēšanai: sk. "Epilepsija" 12. punkta 5. apakšpunktā.

2. grupa

- (10) Pretendents nedrīkst lietot pretepilepsijas zāles noteiktajā laikposmā, kad nav lēkmju. Ir veikti atbilstoši turpmākie medicīniskie pasākumi. Plaša neiroloģiskā izmeklēšana ir parādījusi, ka nav ne attiecīgas cerebrālās patoloģijas, ne epileptiskas aktivitātes, kas būtu konstatēta elektroencefalogrammā (EEG). Pēc akūtām lēkmēm veic EEG un atbilstošu neiroloģisko izmeklēšanu.

- (11) Provocēta epileptiskā lēkme. Pretendentu, kuram epileptisko lēkmi izraisījis atpazīstams faktors, kas, vadot transportlīdzekli, visticamāk, neatkārtosies, izskatot katru gadījumu atsevišķi, var atzīt par spējīgu vadīt transportlīdzekli ar noteikumu, ka ir saņemts neirologa atzinums. Pēc akūtām lēkmēm veic EEG un atbilstošu neiroloģisko izmeklēšanu.

Persona, kurai ir strukturāls intracerebrāls bojājums, kas palielina lēkmju risku, nedrīkst vadīt 2. grupas transportlīdzekļus, kamēr epilepsijas risks nav samazinājies vismaz līdz 2 % gadā. Vajadzības gadījumā novērtējumu sagatavo saskaņā ar citām attiecīgajām III pielikuma iedaļām (piemēram, alkohola gadījumā).

- (12) Pirmā vai vienīgā neprovocētā lēkme. Pretendentu, kuram bijusi pirmā neprovocētā epileptiskā lēkme, var atzīt par spējīgu vadīt transportlīdzekli, ja piecu gadu laikā viņam nav bijušas lēkmes, viņš nav lietojis pretepilepsijas zāles un viņam ir veikta atbilstoša neiroloģiskā izmeklēšana. Valsts iestādes var vadītājiem, kuriem ir zināmi labi prognozes rādītāji, atļaut agrāk atsākt vadīt transportlīdzekli.

- (13) Citi bezsamaņas veidi. Bezsamaņas gadījumus izvērtē atbilstīgi to biežumam transportlīdzekļa vadīšanas laikā. Lēkmju atkārtšanās risks gadā ir 2 % vai mazāks.

- (14) Epilepsija. 10 gadu laikā nav bijušas turpmākas lēkmes, un tas ir panākts bez pretepilepsijas zālēm. Valsts iestādes var vadītājiem, kuriem ir zināmi labi prognozes rādītāji, atļaut agrāk atsākt vadīt transportlīdzekli. Tas attiecas arī uz jauniešu epilepsijas gadījumiem.

Noteikti traucējumi (piemēram, arteriovenozā malformācija vai intracerebrālā hemorāģija) var palielināt lēkmes draudus, pat ja lēkmes vēl nav bijušas. Šādā situācijā novērtējumu veic kompetenta medicīnas iestāde. Lai būtu iespējams izdot vadītāja apliecību, lēkmes riskam gadā jābūt 2 % vai mazākam.

GARĪGA RAKSTURA TRAUCĒJUMI

13. Pretendentiem vai vadītājiem ar garīga rakstura vai intelektuālās attīstības traucējumiem piemēro šādus noteikumus.

1. grupa

- (1) Vadītāju apliecības neizsniedz un neatjauno pretendentiem vai vadītājiem ar:

- (a) smagiem iedzīmtiem vai slimības, traumas vai neiroķirurģiskas operācijas rezultātā iegūtiem garīga rakstura traucējumiem;
- (b) smagiem intelektuālās attīstības traucējumiem;
- (c) smagām uzvedības problēmām, ar novecošanu saistītām uzvedības problēmām vai personības traucējumiem, kas būtiski pasliktina spriestspēju, uzvedību vai pielāgošanās spējas,

ja vien pieteikums nav pamatots ar apstiprinātu medicīnisko atzinumu un vajadzības gadījumā tiek veiktas regulāras veselības pārbaudes.

2. grupa

- (2) Kompetentā medicīnas iestāde pienācīgi ņem vērā papildu riskus un bīstamības, kas saistītas ar tādu transportlīdzekļu vadīšanu, kurus aptver šīs grupas definīcija.

ALKOHOLS

14. Alkohola lietošana ir ievērojams apdraudējums ceļu satiksmes drošībai. Ņemot vērā problēmas mērogus, profesionālajiem medicīnas darbiniekiem ir jābūt ļoti modriem.

1. grupa

- (1) Vadītāju apliecības neizdod vai neatjauno pretendentiem vai vadītājiem, kam ir alkohola atkarība vai kas nespēj atturēties no alkohola lietošanas un vienlaicīgas transportlīdzekļa vadīšanas, ja vien netiek piemēroti atbilstīgi ierobežojumi, izmantojot tehnoloģijas, kuras ļauj kompensēt šo atkarību (piemēram, prasot obligāti izmantot alkometrisku autobloķētāju).

Pretendentiem vai vadītājiem, kas agrāk ir bijuši alkohola atkarībā, var izdot vai atjaunot transportlīdzekļa vadītāja apliecības bez turpmākiem ierobežojumiem pēc pārbaudīta atturības perioda un, ja ir apstiprināts medicīniskais atzinums un tiek veiktas regulāras veselības pārbaudes.

2. grupa

- (2) Kompetentā medicīnas iestāde pienācīgi ņem vērā papildu riskus un bīstamības, kas saistītas ar tādu transportlīdzekļu vadīšanu, kurus aptver šīs grupas definīcija.

ZĀLES UN MEDICĪNISKIE PRODUKTI

15. Zālēm un medicīniskajiem produktiem piemēro šādus noteikumus.

Pārmērīga lietošana

- (1) Neatkarīgi no tā, kādas kategorijas vadītāja apliecība tiek prasīta, vadītāju apliecības neizsniedz vai neatjauno pretendentiem vai vadītājiem, kas ir psihotropo vielu atkarībā vai kas nav šādu vielu atkarībā, bet regulāri tās pārmērīgi lieto.

Regulāra lietošana

1. grupa

- (2) Vadītāju apliecības neizdod vai neatjauno pretendentiem vai vadītājiem, kas vienalga kādā formā regulāri lieto psihotropās vielas, kuras var traucēt spēju droši vadīt transportlīdzekli, un ja uzņemtais daudzums var negatīvi ietekmēt

transportlīdzekļa vadīšanu. Tas attiecas uz visām citām zālēm vai to kombinācijām, kas ietekmē spēju vadīt transportlīdzekli.

2. grupa

- (3) Kompetentā medicīnas iestāde pienācīgi ņem vērā papildu riskus un bīstamības, kas saistītas ar tādu transportlīdzekļu vadīšanu, kurus aptver šīs grupas definīcija.

NIERU SLIMĪBAS

16. Pretendenti ar nieru slimībām piemēro šādus noteikumus.

1. grupa

- (1) Vadītāju apliecības var izdot vai atjaunot pretendentiem un vadītājiem, kas slimo ar smagu nieru mazspēju, ja ir apstiprināts medicīniskais atzinums un tiek veiktas regulāras veselības pārbaudes.

2. grupa

- (2) Vadītāju apliecības nedrīkst izdot vai atjaunot pretendentiem vai vadītājiem, kas slimo ar smagu un neatgriezenisku nieru mazspēju, izņemot ārkārtas gadījumus, kad ir pietiekami pamatots apstiprināts medicīniskais atzinums un tiek veiktas regulāras veselības pārbaudes.

DAŽĀDI NOTEIKUMI

17. Par dažādiem noteikumiem uzskata turpmāk izklāstītos noteikumus.

1. grupa

- (1) Vadītāju apliecības drīkst izdot pretendentiem vai vadītājiem, kam ir bijusi veikta orgānu transplantācija vai mākslīgā implantācija, kas ietekmē spēju vadīt transportlīdzekli, ja ir apstiprināts medicīniskais atzinums un vajadzības gadījumā tiek veiktas regulāras veselības pārbaudes.

2. grupa

- (2) Kompetentā medicīnas iestāde pienācīgi ņem vērā papildu riskus un bīstamības, kas saistītas ar tādu transportlīdzekļu vadīšanu, kurus aptver šīs grupas definīcija.

Parasti, ja pretendenti vai vadītāji slimo ar jebkuru slimību, kas nav minēta šā pielikuma punktos, bet var būt saistīta ar vai būt par cēloni funkcionālai mazspējai, kura ietekmē drošību pie stūres, vadītāju apliecības neizdot vai neatjauno, ja vien pieteikumam nav pievienots apstiprināts medicīniskais atzinums un vajadzības gadījumā tiek veiktas regulāras veselības pārbaudes.

IV PIELIKUMS

MINIMĀLIE STANDARTI PERSONĀM, KURAS PIENĒM PRAKTISKOS BRAUKŠANAS EKSĀMENUS

1. Eksaminētājam nepieciešamās kompetences

- (1) Personai, kurai ir tiesības veikt praktiskos novērtējumus motorizētā transportlīdzeklī par pretendenta vadīšanas prasmi, ir jābūt zināšanām, prasmēm un izpratnei par jomām, kas uzskaitītas 1. punkta 2.–6. apakšpunktā.
- (2) Eksaminētāja kompetence ļauj izvērtēt tā kandidāta prasmi, kurš kārto sev vēlamās kategorijas vadītāja apliecības iegūšanai nepieciešamo braukšanas eksāmenu.
- (3) Zināšanas un izpratne par braukšanu un vērtēšanu:
 - (a) braukšanas uzvedības teorija;
 - (b) bīstamas situācijas atpazīšana un izvairīšanās no negadījuma;
 - (c) programma, uz ko balstās braukšanas eksāmena prasības;
 - (d) braukšanas eksāmena prasības;
 - (e) attiecīgi tiesību akti ceļu un satiksmes jomā, tostarp Savienības un valsts tiesību akti un skaidrojošas pamatnostādnes;
 - (f) vērtēšanas teorija un tehnikas;
 - (g) piesardzīga braukšana.
- (4) Vērtēšanas prasmes:
 - (a) spēja rūpīgi vērot, pārraudzīt un izvērtēt kandidāta veikumu kopumā, jo īpaši:
 - (b) pareiza un visaptveroša bīstamu situāciju atpazīšana;
 - (c) šādu situāciju iemesla un iespējamo seku precīza noteikšana;
 - (d) kompetences sasniegšana un kļūdu atpazīšana;
 - (e) novērtējuma viendabīgums un konsekvence;
 - (f) ātra informācijas uztveršana un būtiskāko aspektu noteikšana;
 - (g) situācijas prognozēšana, potenciālu sarežģījumu identificēšana un to risinājuma stratēģiju izstrādāšana;
 - (h) savlaicīgas un konstruktīvas atgriezeniskās saites nodrošināšana.
- (5) Personīgā braukšanas prasme:

personai, kurai ir tiesības pieņemt praktisko eksāmenu kādas vadītāja apliecības kategorijas iegūšanai, pašai ir jāspēj vadīt attiecīgā veida motorizētais transportlīdzeklis nemainīgi augstā braukšanas kvalitātē.
- (6) Pakalpojuma kvalitāte:
 - (a) noteikt un pretendenta darīt zināmu, ko var sagaidīt eksāmena laikā;
 - (b) skaidri sazināties, izvēloties saturu, stilu un valodu, lai pielāgotos klausītājiem un kontekstam, un atbildēt uz pretendentu jautājumiem;
 - (c) nodrošināt skaidru atgriezenisko saiti attiecībā uz eksāmena rezultātu;

- (d) izturēties pret pretendentiem ar cieņu un bez diskriminācijas.
- (7) Zināšanas par transportlīdzekļa tehniskajiem un fizikālajiem aspektiem:
 - (a) zināšanas par tādiem transportlīdzekļa tehniskajiem aspektiem kā stūrēšana, riepas, bremzes, lukturi, jo īpaši attiecībā uz motocikliem un smagajiem automobiļiem;
 - (b) iekraušanas drošība;
 - (c) zināšanas par tādiem transportlīdzekļa fizikālajiem aspektiem kā ātrums, berze, dinamika, enerģija.

(8) Degvielu/enerģiju ekonomējoša un videi draudzīga braukšanas maniere.

2. Vispārīgi noteikumi

(1) B kategorijas braukšanas eksaminētājam:

- (a) ir B kategorijas vadītāja apliecība vismaz 3 gadus;
- (b) ir vismaz 23 gadu vecums;
- (c) ir šā pielikuma 3. punktam atbilstīga pamatkvalifikācija un pēc tās apgūts šā pielikuma 4. punktā noteiktais kvalitātes nodrošinājums un periodiskas apmācības;
- (d) ir pabeigta vismaz 3. līmeņa profesionālā izglītība, kā noteikts Starptautiskajā standartizētajā izglītības klasifikācijā (*ISCED*)¹;
- (e) nav atļauts vienlaikus strādāt par algotu braukšanas instruktoru autoskolā.

(2) Pārējo kategoriju braukšanas eksaminētājam:

- (a) ir attiecīgās kategorijas vadītāja apliecība vai līdzvērtīgas zināšanas, kas iegūtas ar atbilstīgu profesionālo kvalifikāciju;
- (b) ir šā pielikuma 3. punktam atbilstīga pamatkvalifikācija un pēc tās apgūts šā pielikuma 4. punktā noteiktais kvalitātes nodrošinājums un periodiskas apmācības;
- (c) jābūt bijušam kvalificētam B kategorijas pretendentu eksaminētājam vismaz 3 gadus; šo termiņu var neņemt vērā, ja minētais eksaminētājs var pierādīt, ka:
 - i) viņam ir vismaz 5 gadu autovadītāja pieredze attiecīgajā kategorijā, vai
 - ii) viņam ir augstāka līmeņa vadīšanas spējas teorētisks un praktisks novērtējums nekā vajadzīgs vadītāja apliecības iegūšanai, tādējādi šī prasība ir lieka;
- (d) ir pabeigta vismaz 3. līmeņa profesionālā izglītība, kā noteikts Starptautiskajā standartizētajā izglītības klasifikācijā (*ISCED*);
- (e) nav atļauts vienlaikus strādāt par algotu braukšanas instruktoru autoskolā.

(3) Saderības

¹ [https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=International_Standard_Classification_of_Education_\(ISCED\)#Implementation_of_ISCED_2011_.28levels_of_education.29](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=International_Standard_Classification_of_Education_(ISCED)#Implementation_of_ISCED_2011_.28levels_of_education.29).

- (a) Dalībvalstis var atļaut eksaminētājam pieņemt braukšanas eksāmenu AM, A1, A 2 un A kategorijai, ja eksaminētājs ir ieguvis 3. punktā minēto pamatkvalifikāciju kādā no minētajām kategorijām.
- (b) Dalībvalstis var atļaut eksaminētājam pieņemt braukšanas eksāmenu C1, C, D1 un D kategorijai, ja eksaminētājs ir ieguvis 3. punktā minēto pamatkvalifikāciju kādā no minētajām kategorijām.
- (c) Dalībvalstis var atļaut eksaminētājam pieņemt braukšanas eksāmenu BE, C1E, CE, D1E un DE kategorijai, ja eksaminētājs ir ieguvis 3. punktā minēto pamatkvalifikāciju kādā no minētajām kategorijām.

3. Pamatkvalifikācija

(1) Sākotnējā apmācība

- (a) Pirms kādai personai tiek dota atļauja pieņemt braukšanas eksāmenu, tā sekmīgi pabeidz apmācības programmu, ko dalībvalsts var noteikt, lai iegūtu 1. punktā paredzēto kompetenci.
- (b) Dalībvalstis nosaka, vai katras konkrētas apmācības programmas saturs attieksies uz atļaujas izdošanu eksaminētājam pieņemt vienas vai vairāku vadītāja apliecību kategoriju pretendentu braukšanas eksāmenu.

(2) Eksaminēšanas

- (a) Pirms kādai personai tiek dota atļauja pieņemt braukšanas eksāmenu, tā pierāda pietiekama līmeņa zināšanas, izpratni, prasmes un piemērotību 1. punktā noteiktajos jautājumos.
- (b) Dalībvalstīs darbojas eksaminēšanas process, kurā no pedagoģiskā viedokļa novērtē personas kompetenci 1. punktā un jo īpaši 1. punkta 4. apakšpunktā noteiktajos jautājumos. Eksāmena process ir pieejams² un satur gan teorētisko, gan praktisko daļu. Ja tas ir lietderīgi, var izmantot datorizētu novērtēšanu. Detaļas attiecībā uz katra atsevišķa eksāmena un novērtējuma raksturu un ilgumu eksaminēšanas ietvaros ir katras dalībvalsts kompetencē.
- (c) Dalībvalstis nosaka, vai katras konkrētās eksaminēšanas saturs attieksies uz atļaujas izdošanu eksaminētājam pieņemt vienas vai vairāku vadītāja apliecības kategoriju pretendentu braukšanas eksāmenu.

4. Kvalitātes nodrošināšana un periodiska apmācība

(1) Kvalitātes nodrošināšana

- (a) Dalībvalstīs ir kvalitātes nodrošināšanas pasākumi, kas ļauj uzturēt braukšanas eksaminētāju augstu līmeni.
- (b) Kvalitātes nodrošināšanas pasākumos ietver eksaminētāju darba uzraudzību, viņu tālākizglītību un akreditācijas atjaunošanu, nepārtrauktu profesionālās kvalifikācijas celšanu un viņu pieņemto braukšanas eksāmenu rezultātu periodisku pārskati.
- (c) Dalībvalstis nodrošina, ka ikviens eksaminētājs reizi gadā tiek pakļauts uzraudzībai, veicot 4. punkta 1. apakšpunkta b) punktā uzskaitītos kvalitātes

² Saskaņā ar Eiropas Piekļūstamības aktā (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/882 (2019. gada 17. aprīlis) par produktu un pakalpojumu piekļūstamības prasībām) noteiktajām piekļūstamības prasībām.

nodrošināšanas pasākumus. Turklāt dalībvalstis nodrošina, ka ikviens eksaminētājs reizi piecos gados tiek novērots, kad pieņem braukšanas eksāmenus kopumā vismaz pusi dienas tā, lai būtu iespējams novērot vairāku eksāmenu pieņemšanu. Ja konstatē neatbilstības, īsteno korektīvus pasākumus. Persona, kas veic pārraudzību, ir persona, kuru dalībvalsts ir pilnvarojusi šajā nolūkā.

- (d) Ja eksaminētājam ir atļauts pieņemt braukšanas eksāmenus vairāk nekā vienā kategorijā, dalībvalstis var noteikt, ka sekmīga vienas kategorijas eksāmena uzraudzības prasības izpilde atbilst vairāku kategoriju braukšanas eksāmenu uzraudzības prasības sekmīgai izpildei.
- (e) Braukšanas eksāmena norisi pārrauga un uzrauga dalībvalsts pilnvarota iestāde, lai nodrošinātu, ka vērtēšana tiek veikta korekti un konsekventi.

(2) Periodiska apmācība

- (a) Dalībvalstis nodrošina, ka eksaminētāji eksaminēšanas tiesību saglabāšanas nolūkā neatkarīgi no tā, cik kategoriju eksāmenus viņi ir akreditēti pieņemt:
 - i) reizi divos gados saņem vismaz vienu periodisko apmācību četru dienu garumā, lai:
 - saglabātu un atjaunotu vajadzīgās zināšanas un eksaminēšanas prasmes,
 - attīstītu jaunas prasmes, kuras kļuvušas būtiskas profesionālajā darbībā,
 - nodrošinātu, ka eksaminētāji turpina pieņemt braukšanas eksāmenu godīgi un vienveidīgi;
 - ii) reizi piecos gados saņem vismaz vienu periodisko apmācību piecu dienu garumā, lai
 - attīstītu un uzturētu vajadzīgās praktiskās braukšanas iemaņas.
- (b) Dalībvalstis veic pienācīgus pasākumus, lai nodrošinātu, ka tiem eksaminētājiem, kuru darbā kvalitātes nodrošināšanas sistēma ir konstatējusi būtiskus trūkumus, tiek ātri sniegta specifiska periodiskā apmācība.
- (c) Periodiskā apmācība var notikt instruktāžas veidā, klases nodarbībās, tradicionālās apmācības vai datorapmācības formā, un tā var notikt individuāli vai grupās. Tajā var iekļaut akreditācijas atjaunošanu atbilstīgi noteiktām prasībām, ja dalībvalstis to uzskata par piemērotu.
- (d) Ja vienam eksaminētājam ir atļauts pieņemt braukšanas eksāmenus vairākās kategorijās, dalībvalstis var noteikt, ka sekmīga vienas kategorijas eksāmena uzraudzības prasības izpilde atbilst vairāku kategoriju braukšanas eksāmenu uzraudzības prasības sekmīgai izpildei, kā noteikts 4. punkta 2. apakšpunkta e) punktā.
- (e) Ja 24 mēnešu laikposmā eksaminētājs nav pieņēmis nevienu eksāmenu kādā noteiktā kategorijā, viņam veic piemērotu atkārtoto novērtēšanu, pirms tiek dota atļauja pieņemt braukšanas eksāmenu attiecīgajā kategorijā. Minētā atkārtotā novērtēšana var notikt kā daļa no 4. punkta 2. apakšpunkta a) punktā noteiktās prasības izpildes.

5. Iegūtās tiesības

- (1) Dalībvalstis var personām, kurām tieši pirms Direktīvas 2006/126/EK noteikumu spēkā stāšanās bija atļauja pieņemt braukšanas eksāmenus, arī turpmāk atļaut

pieņemt braukšanas eksāmenus, neskatoties uz to, ka viņiem nav dota atļauja saskaņā ar 2. punkta vispārīgajiem nosacījumiem vai nav 3. punktā noteiktās pamatkvalifikācijas.

- (2) Tomēr uz tādiem eksaminētājiem attiecas regulāra uzraudzība un 4. punktā noteiktie kvalitātes nodrošināšanas pasākumi.

V PIELIKUMS

MINIMĀLĀS PRASĪBAS VADĪTĀJU APMĀCĪBAI UN EKSAMINĒŠANAI ATTIECĪBĀ UZ SASTĀVIEM, KĀ NOTEIKTS 6. PANTA 1. PUNKTA C) APAKŠPUNKTA OTRĀ IEVILKUMA OTRAJĀ DAĻĀ

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai:
 - (a) apstiprinātu un uzraudzītu apmācību, kas noteikta 10. panta 1. punkta d) apakšpunktā, vai
 - (b) organizētu prasmju un uzvedības eksāmenu, kas noteikts 10. panta 1. punkta d) apakšpunktā.
2. Vadītāja apmācības ilgums ir vismaz 7 stundas.
3. Vadītāja apmācības saturs

Vadītāja apmācība aptver zināšanas, prasmes un uzvedību, kā aprakstīts II pielikuma 2. un 7. punktā. Īpašu uzmanību pievērš transportlīdzekļa kustības dinamikai, drošības kritērijiem, velkošajam transportlīdzeklī un piekabei (sakabes mehānismam), pareizai kravas uzkrāšanai un drošības drošības stiprinājumiem.

Praktiskajā daļā iekļauj šādus uzdevumus: paātrinājums, palēninājums, atpakaļgaita, bremsēšana, bremsēšanas ceļš, joslu mainīšana, bremsēšana / izvairīšanās manevrs, piekabes svārstības, piekabes savienošana ar mehānisko transportlīdzekli un atvienošana no tā, novietošana stāvvietā.

Katrs apmācības dalībnieks veic praktisko daļu un pierāda savu prasmi un uzvedību uz koplietošanas ceļiem.

Apmācībās izmanto transportlīdzekļu sastāvus, kuri atbilst tai vadītāja apliecības kategorijai, kuru pretendenti vēlas iegūt.
4. Prasmju un uzvedības eksāmena ilgums un saturs

Eksāmena ilgums un nobrauktais attālums ir pietiekams, lai novērtētu prasmi un uzvedību, kā noteikts 3. punktā.

VI PIELIKUMS

PRASĪBU MINIMUMS BRAUKŠANAS APMĀCĪBAI UN EKSĀMENAM ATTIECĪBĀ UZ MOTOCIKLIEM A KATEGORIJĀ (PAKĀPENISKA PIEKĻUVE)

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai:
 - (a) apstiprinātu un uzraudzītu apmācību, kas noteikta 10. panta 1. punkta c) apakšpunktā, vai
 - (b) organizētu prasmju un uzvedības eksāmenu, kas noteikts 10. panta 1. punkta c) apakšpunktā.
2. Vadītāja apmācības ilgums ir vismaz 7 stundas.
3. Vadītāja apmācības saturs
Vadītāja apmācība ietver visus II pielikuma 6. punktā minētos elementus.
Katrs dalībnieks izpilda apmācības praktiskos elementus un pierāda savas prasmes un uzvedību uz koplietošanas ceļiem.
Apmācībās izmanto motociklus, kuri atbilst tai vadītāja apliecības kategorijai, kuru pretendenti vēlas iegūt.
4. Prasmju un uzvedības eksāmena ilgums un saturs
Eksāmena ilgums un nobrauktais attālums ir pietiekams, lai novērtētu prasmes un uzvedību, kā noteikts šā pielikuma 3. punktā.

VII PIELIKUMS
ATBILSTĪBAS TABULA

Direktīva 2006/126/EK	Regula (ES) Nr. 383/2012	Jaunā direktīva
-		1. pants
-		2. panta 1., 2, 3. un 12. punkts
-		3. panta 1., 2., 3., 4., 5. un 7. punkts
1. panta 1. punkts		4. panta 1. punkts
1. panta 2. punkts		4. panta 5. punkta pirmā daļa
1. panta 3. punkta pirmā daļa		4. panta 5. punkta otrās daļas pirmais teikums
1. panta 3. punkta otrā daļa		4. panta 5. punkta otrās daļas otrais teikums
1. panta 3. punkta trešā daļa		4. panta 8. punkts
1. panta 4. punkts		-
2. panta 1. punkts		3. panta 6. punkts
2. panta 2. punkts		4. panta 3. punkts
3. panta 1. punkts		4. panta 2. punkta pirmā daļa
3. panta 2. punkts		4. panta 2. punkta otrā daļa
3. panta 3. punkts		4. panta 4. punkts

-		4. panta 6. punkts un 7. punkta pirmā un trešā daļa
-		5. pants
4. panta 1. punkta pirmais teikums		6. panta 1. punkts
4. panta 1. punkta otrais teikums		7. panta 1., 2., 3. un 5. punkts
4. panta 2. punkta ievaddaļa 4. panta 2. punkta pirmā daļa		6. panta 1. punkta a) apakšpunkta ievaddaļa 6. panta 1. punkta a) apakšpunkta pirmā daļa
4. panta 2. punkta pirmais ievilkums		6. panta 1. punkta a) apakšpunkta pirmais un otrais ievilkums 2. panta 5. un 6. punkts
4. panta 2. punkta otrais ievilkums 4. panta 3. punkta a) apakšpunkta trešais ievilkums 4. panta 4. punkta a) apakšpunkta otrais ievilkums		7. panta 1. punkta a) apakšpunkts
4. panta 3. punkta ievaddaļa		
4. panta 3. punkta pirmais ievilkums		2. panta 8. punkts
4. panta 3. punkta otrais ievilkums		2. panta 9. punkts
4. panta 3. punkta a) apakšpunkta ievaddaļa 4. panta 3. punkta a) apakšpunkta pirmais un otrais ievilkums		6. panta 1. punkta b) apakšpunkta i) punkts 6. panta 1. punkta b) apakšpunkta pirmais un otrais ievilkums
4. panta 3. punkta b) apakšpunkta ievaddaļa 4. panta 3. punkta b) apakšpunkta pirmais ievilkums		6. panta 1. punkta b) apakšpunkta ii) punkts 6. panta 1. punkta b) apakšpunkta iii) punkta pirmais ievilkums

4. panta 3. punkta b) apakšpunkta otrais ievilkums 4. panta 4. punkta b) apakšpunkta piektā daļa 4. panta 4. punkta c) apakšpunkta otrais ievilkums 4. panta 4. punkta e) apakšpunkta trešais ievilkums		7. panta 1. punkta b) apakšpunkts
4. panta 3. punkta c) apakšpunkta ievaddaļa 4. panta 3. punkta c) apakšpunkta i) punkta ievaddaļa 4. panta 3. punkta c) apakšpunkta ii) punkta ievaddaļa		6. panta 1. punkta b) apakšpunkta iii) punkts 6. panta 1. punkta b) apakšpunkta iii) punkta pirmais ievilkums 6. panta 1. punkta b) apakšpunkta iii) punkta otrais ievilkums
4. panta 3. punkta c) apakšpunkta i) punkta pirmais ievilkums		7. panta 1. punkta c) apakšpunkta i) punkts
4. panta 3. punkta c) apakšpunkta ii) punkta pirmais ievilkums		7. panta 1. punkta c) apakšpunkta ii) punkts
4. panta 4. punkta ievaddaļa		6. panta 1. punkta c) apakšpunkta ievaddaļa
4. panta 4. punkta pirmais ievilkums		2. panta 10. punkts
4. panta 4. punkta otrais ievilkums		-
4. panta 4. punkta a) apakšpunkta ievaddaļa		6. panta 1. punkta c) apakšpunkta i) punkta ievaddaļa
4. panta 4. punkta a) apakšpunkta pirmais ievilkums		6. panta 1. punkta a) apakšpunkta otrais ievilkums 2. panta 7. punkts 6. panta 1. punkta c) apakšpunkta i) punkts 2. panta 11. punkts
4. panta 4. punkta a) apakšpunkta trešais ievilkums		6. panta 1. punkta c) apakšpunkta i) punkta otrā daļa
-		6. panta 1. punkta c) apakšpunkta i) punkta trešā daļa

4. panta 4. punkta b) apakšpunkta ievaddaļa 4. panta 4. punkta b) apakšpunkta pirmā līdz ceturtā daļa		6. panta 1. punkta c) apakšpunkta ii) punkts 6. panta 1. punkta c) apakšpunkta ii) punkta pirmā līdz ceturtā daļa
4. panta 4. punkta c) apakšpunkta ievaddaļa 4. panta 4. punkta c) apakšpunkta pirmais ievilkums		6. panta 1. punkta c) apakšpunkta iii) punkts 6. panta 1. punkta c) apakšpunkta iii) punkta pirmais ievilkums
4. panta 4. punkta d) apakšpunkts		6. panta 1. punkta c) apakšpunkta iv) punkts
4. panta 4. punkta e) apakšpunkta ievaddaļa 4. panta 4. punkta e) apakšpunkta pirmais un otrais ievilkums		6. panta 1. punkta c) apakšpunkta v) punkts 6. panta 1. punkta c) apakšpunkta v) punkta pirmais un otrais ievilkums
4. panta 4. punkta f) apakšpunkts		6. panta 1. punkta c) apakšpunkta vi) punkts
4. panta 4. punkta g) apakšpunkta ievaddaļa 4. panta 4. punkta g) apakšpunkta pirmais ievilkums		6. panta 1. punkta c) apakšpunkta vii) punkta pirmais ievilkums
4. panta 4. punkta g) apakšpunkta otrais ievilkums 4. panta 4. punkta i) apakšpunkta otrais ievilkums		7. panta 1. punkta d) apakšpunkts 7. panta 1. punkta d) apakšpunkts
4. panta 4. punkta h) apakšpunkts		6. panta 1. punkta c) apakšpunkta viii) punkts
4. panta 4. punkta i) apakšpunkta ievaddaļa 4. panta 4. punkta i) apakšpunkta pirmais ievilkums		6. panta 1. punkta c) apakšpunkta ix) punkts
4. panta 4. punkta j) apakšpunkts		6. panta 1. punkta c) apakšpunkta x) punkts
4. panta 4. punkta k) apakšpunkta ievaddaļa 4. panta 4. punkta k) apakšpunkta pirmais ievilkums		6. panta 1. punkta c) apakšpunkta xi) punkts 6. panta 1. punkta c) apakšpunkta xi) punkta pirmais ievilkums

4. panta 4. punkta k) apakšpunkta otrais ievilkums		7. panta 1. punkta e) apakšpunkts
4. panta 5. punkts		6. panta 2. punkts
4. panta 6. punkta pirmā daļa		7. panta 2. punkts
4. panta 6. punkta otrā daļa		7. panta 3. punkts
4. panta 6. punkta trešā un ceturtnā daļa		7. panta 4. punkts
4. panta 7. punkts		7. panta 5. punkts
5. panta 1. punkts		8. panta 1. punkts
5. panta 2. punkts		8. panta 1. punkta otrā daļa
6. panta 1. punkts		9. panta 1. punkts
6. panta 2. punkta ievaddaļa		9. panta 2. punkta ievaddaļa
6. panta 2. punkta a) apakšpunkts		9. panta 2. punkta a) apakšpunkts
6. panta 2. punkta b) apakšpunkts		9. panta 2. punkta b) apakšpunkts
-		9. panta 2. punkta c) apakšpunkts
6. panta 2. punkta c) apakšpunkts		9. panta 2. punkta d) apakšpunkts
6. panta 2. punkta d) apakšpunkts		9. panta 2. punkta e) apakšpunkts
6. panta 2. punkta e) apakšpunkts		9. panta 2. punkta f) apakšpunkts
6. panta 2. punkta f) apakšpunkts		9. panta 2. punkta g) apakšpunkts
-		9. panta 2. punkta h) apakšpunkts
6. panta 3. punkts		9. panta 3. punkts
6. panta 4. punkts		9. panta 4. punkts
7. panta 1. punkts		10. panta 1. punkts
7. panta 2. punkts		10. panta 2. punkts

		10. panta 2. punkta trešā daļa
7. panta 3. punkta ievaddaļa 7. panta 3. punkta a) un b) apakšpunkts		10. panta 3. punkta ievaddaļa 10. panta 3. punkta a) un b) apakšpunkts
7. panta 3. punkta pirmā daļa		10. panta 6. punkts
7. panta 3. punkta otrā daļa		10. panta 3. punkta pirmā daļa
7. panta 3. punkta trešā daļa		10. panta 2. punkta trešā daļa
7. panta 3. punkta ceturtnā daļa		
7. panta 3. punkta piektā daļa		10. panta 2. punkta piektā daļa
-		10. panta 2. punkta septītā daļa
-		10. panta 4. punkts
7. panta 4. punkts		10. panta 5. punkts
7. panta 5. punkts		10. panta 7. punkts
8. pants		4. panta 8. punkts un 8. panta 2. punkts I pielikumam 10. panta 8. punkts II, III, V un VI pielikumam 16. panta 2. punkts IV pielikumam
9. pants		22. pants
10. pants		16. panta 1. punkts
11. panta 1., 2. un 3. punkts		11. panta 1., 2. un 3. punkts
11. panta 4. punkta pirmā un trešā daļa		13. panta 1. punkts
11. panta 4. punkta otrā daļa		13. panta 2. punkts

-		13. panta 3. un 4. punkts
11. panta 5. punkts		11. panta 4. punkts
11. panta 6. punkta pirmā daļa		12. panta 2. punkta pirmais teikums
11. panta 6. punkta otrās daļas pirmais teikums		12. panta 5. punkts
11. panta 6. punkta otrās daļas otrais teikums		12. panta 2. punkta otrais teikums
-		12. panta 1., 3., 4., 6., 7., 8. un 9. punkts
-		14. pants
-		15. pants
12. pants		17. panta 1. punkts
-		17. panta 2., 3. un 4. punkts
13. pants		18. pants
14. pants		20. pants
15. panta 1. punkts		19. panta 1. punkts
15. panta 2. punkts		19. panta 2. punkts
15. panta 3. punkts		-
15. panta 4. punkta pirmais teikums		19. panta 3. punkta pirmās daļas pirmais teikums
-		19. panta 3. punkta pirmās daļas otrais teikums

		19. panta 3. punkta otrā daļa
15. panta 4. punkta otrais teikums		19. panta 3. punkta trešā daļa
-		19. panta 4. un 5. punkts
-		22. pants
-		24. pants
16. pants		25. pants
17. pants		26. pants
18. pants		27. pants
19. pants		28. pants
I pielikums		I pielikuma A.1. un A.2. daļa I pielikuma D daļa I pielikuma E daļa
	1. pants	-
	2. panta 1. punkts	I pielikuma B daļas 1. punkts
	2. panta 2. punkts	I pielikuma B.2. daļas 2. punkta 1. apakšpunkts
	2. panta 3. punkts	-

	3. pants	I pielikuma B daļas 2. punkts
	4. pants	I pielikuma B daļas 3. punkts
	5. panta 1. punkts	I pielikuma B daļas 4. punkts
	5. panta 2. punkts	I pielikuma B daļas 5. punkts
	5. panta 3. punkts	I pielikuma B daļas 6. punkts
	5. panta 4. punkts	I pielikuma B daļas 7. punkts
	5. panta 5. punkts	I pielikuma B daļas 8. punkts
	6. pants	-
	7. panta 1. punkts	I pielikuma B daļas 9. punkts
	7. panta 2. punkts	I pielikuma B daļas 10. punkts
	8. pants	-
	I pielikums	I pielikuma B.1. daļa
	II pielikums	I pielikuma B.2. daļa
	III pielikums	I pielikuma B.3. daļa
	IV pielikums	I pielikuma B.4. daļa

-		I pielikuma C daļa
II pielikums		II pielikums
III pielikums		III pielikums
IV pielikums		IV pielikums
V pielikums		V pielikums
VI pielikums		VI pielikums
VII pielikums		-
VIII pielikums		VII pielikums